

LAISVOJI LIETUVA

Lietuvių savaitraštis
Lėidžia Lietuvos
Atgimimo Sąjūdis
3137 So Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

FREE LITHUANIA

Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Emigration Association
Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

Laisvoji Lietuva

IX metai.

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, vasario mėn. 25 d.

Chicago 16, Illinois

Kaina 10 c.

Nr. 8 (182)

Lietuvos Diplomatinės Šefo Stasio Lozoraičio žodis, pasakytas per radio Nepriklausomybės Šventės progą

Nelaimių ir skriaudų tarpe, kurios gali ištikti tautą, visuomenę ir atskirą žmogų, didžiausia nelaimė yra matyti savo kraštą svetimųjų užpultą ir okupuotą. Ypač gi skaudžiai yra nuskriausta tauta, kuriai Sovietų Sąjunga primate savo barbarišką okupaciją ir santvarką. Tokio bolševikų smurto nekaltą auką yra lietuvių tauta, jau kelinti metai Sovietų persekiojama ir engiama, bet kieta savo pasipriešinime Sovietams ir pasiryžime išvaduoti iš jų okupacijos.

Lietuvos Respublikos nepriklausomybės sukaktis yra vienas tų atsiminimų, kurie suteikia tautai krašte vis naujų jėgų atkakliai siekti savo valstybės atstatymo, ir įkvėpia užsienio lietuvius padėti Lietuvai laimėti šią teisingą ir garbingą kovą.

Vasario šešioliktosios aktais, kuriuo mūsų tauta savo sostinėje Vilniuje nusprendė atmeti valstybinės nepriklausomybės ryšius su bet kuria svetima valstybe ir atkurti Lietuvos valstybę, visados galioja kaip teisės, ir politikos dokumentas, liudijantis apie neatšaukiamą tautos valią būti laisvai bei nepriklausomai. Tam dokumentui lietuviui būdami laisvi, teikė galios, savo pasišventusių darbu ir pilietinėmis dorybėmis stiprinami Lietuvos pagrindus, ją tobulindami ir įgydami jai visuotinę kitų tautų pripažinimą ir pagarbą. To dokumento negalėjo su naikinti ir nesunaikino kriminalinis bolševikų įsiveržimas į mūsų kraštą ir jų bergėdi pasikėsinimai sufalsifikuoti tautos valią rinkimais sukleičiamais ir jį palaužinti teroru. Dabar Vasario šešioliktosios aktą patvirtina kasdienė lietuvių krašte, kietai priešindami visiems, ką jiems smurtu ir apgaule stengiasi primesti sovietai, ir trokšdami paliuosuoti mūsų tėvų žemę nuo nekėtinamo priešio.

Šitas krašto troškimas išpildytas. Pasaulis yra suskilęs į dvi dalis. Vienoje yra Sovietų Sąju-

ga, kurioje valstybinės organizacijos ir socialinės santvarkos pagrindas yra tiktai prievarta, teroras, melas, žmogaus ir tautų teisių niekinimas. Šimtai milijonų žmonių Sovietų užgrobuose kraštuose neturi kito noro, kito gyvenimo tikslo, nemato kitos gyvenimo prasmės, kaip tik išsivaduoti iš Sovietų nelaisvės replių. Kaip netikra Sovietų ateitis, — parodo ir tas faktas, kad net vyriausias Sovietų budelis Berija galop buvo atsimetęs nuo savo sėbrų ir suėjęs į santykius su užsieniu.

Kitoj pusėj yra laisva, demokratinė žmonija. Jos civilizacija yra pagrįsta tikėjimu į Dievą, teisingumo siekimu socialiniuose ir tarptautiniuose santykiuose, pagarpa ir užuojauta žmogui, tautų teise pačioms laisva valia rinktis savo valdomosios formą ir savo vyriausybę. To civilizuotojo pasaulio dispozicijoj yra ne tik visos dvasinės vertybės, bet taip pat materialinė galybė ir naujųjų ginklų persvara.

Šios dvi sistemos ir pasaulėžiūros yra nesuderinamos. Jos yra nuolatinėj kovoje, kurios formos keičiasi, pasidarydamos kai kada aštresnės, kai kada lėtesnės ir mažiau matomos. Bet kova tarp jų eina ir toliau ir ilgainiui turės baigtis vienos kurios sistemos sunaikinimu. Istorijos patyrimas parodo, jog žmogaus prisirišimas prie laisvės neišdildomas ir ilgainiui nugalį smurtą. Juo labiau tad yra pagrindo įsitikinimui, kad bus nugalėta komunistinė sistema, tai yra, kad bolševikų valstybė bus sunaikinta.

Tai bus didžiausias laimėjimas, kokį žino žmonijos istorija. Ir jame bus taip pat ir mūsų tautos didelis kovos, aukų ir idėjų įnašas.

Reikšdama šį įsitikinimą, aš pateikiu lietuviams krašte ir užsieniuose nuosirdžius ir nuolankius Lietuvos Diplomatinės Tarnybos sveikinimus.

Dulles BERLYNE Molotovui Priminė Lietuva

"Amerikos Balsas" savo pranešimuose apie Berlyno konferenciją perdavė Lietuvon ir šias Valsybės sekretoriaus Dulles kalbos ištraukas:

"Aš prisimenu, kad 1939 metų spalio mėn. kalboje... sovietų užsienio reikalų ministeris paaiškino, jog savitarpio pagalbos pakta, kuriuos jis neseniai buvo sudėjęs su Estija, Latvija ir Lietuva, jokiū būdu nereiškia kokio nors kišimosi iš Sovietų Sąjungos pusės..."

"Amerikos Balsas" taip gi pranešė, kad toliau ministeris Dulles pacticavo anuomet Aukščiausiame Soviete Molotovo pasakytus žo-

džius: "Mes pareiškiame, kad visi tauskalai apie Pabaltijo valstybių susovietinimą tėra naudingi bendriems mūsų priešams ir visoki plauko prieš-sovietiniams provokatoriams".

Toliau Dulles pažymėjo: "Aš tikiu, kad tam tikrą skepticizmą dėl sovietų siūlymų atstatyti Vokietijos laisvei paaiškins prisiminimas, kas po kelių mėnesių vėliau atsitiko su Estija, Latvija ir Lietuva, o taip pat pamaciaus, kaip tas pats pavyzdys buvo primestas rytų Europos valstybėms, griebliantis tokių metodų, kokius sovietai savo siūlyme perša Vokietijai".

ESTŲ NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS.

Chicago estai minėjo Estijos Nepriklausomybės 36-ją sukaktį praėitį sekmadienį, vasario 21 d. Suomų Kiube, 4219 No. Lincoln Ave. Lietuvą ir lietuvius atstovavo minėjime Konsulas P. Daugvardis. Jis sveikino estus Lietuvos ir lietuvių vardu. Konsulas savo žodyje priminė stiprėjančią Baltijos Valstybių bylą, pabrėždamas tai, kad dabar yra gera progą estams, latviams ir lietuviams

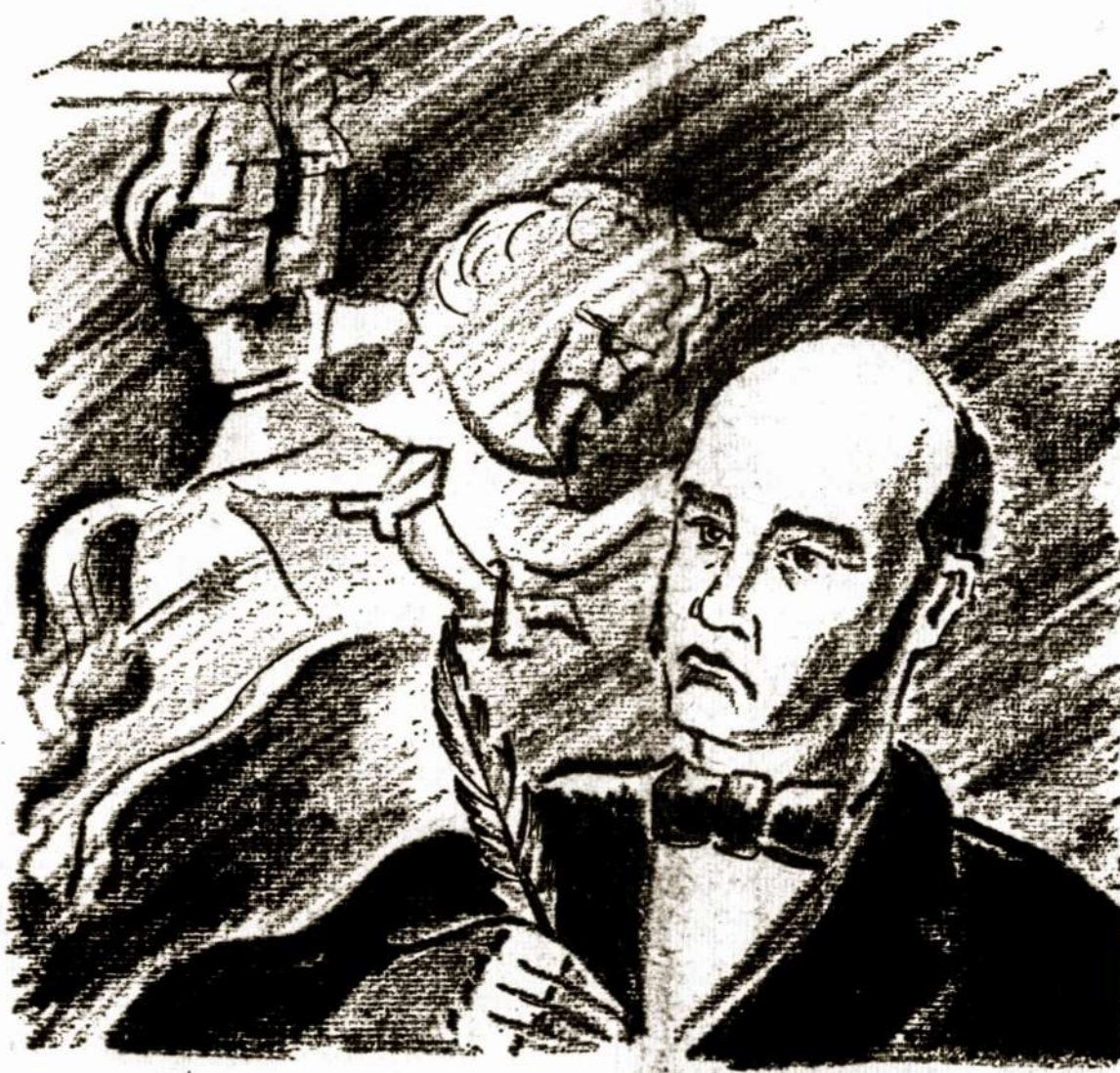
paremti savo kraštų reikalus ir padėti Demokratijoms kovoje su Eurazišku diktatorium.

Latvių vardu estus sveikino Karlis Dzirkalis, Chicago Latvių Draugijų Sąryšio pirmininkas.

Estų kalbėtojai buvo profesoriai Kopp ir Voobus. Koncertinę programą dalį atliko choras ir solistai.

Estijos Nepriklausomybės diena yra vasario 24-toji.

TIK ATGIMIMAS MUS IŠGELBĖS

Simanas Daukantas (1793 — 1864) pirmasis lietuviškai rašęs istorikas.

POLITIKOS FAKTAI

(Skubančiam Skaitytojui)

Berlynas

Berlyno Konferencija pasibaigė "slaptai".

Svarbiausias konferencijos tikslas nepasiektas. Nei Vokietijos, nei Austrijos klausimai nepajudėjo nei iš vietos. Bet susitarta slapta posėdžiuose šaukti kitą konferenciją š. m. balandžio mėn. 26 dieną Ženevoje, Šveicarijoje. Ten jau dalyvaus kaip lygus narys ir komunistų Kinija. Bus kalbama apie Korėjos ir vėliau, apie Indokinijos karo užbaigą. Bet gi vakarų sąjungininkai pabrėžia, kad tatau visai dar nereiškia komunistinės Kinijos pripažinimo.

Amerika

Karas ir nedarbas kaitina valdžios galvas.

Respublikonai pažadėjo užbaigti karą Korėjoje. Nors dar tikros taikos Korėjoje nėra, bet jau nebekariaujama. Bet Indokinijoje darosi blogai. Jei ten viršų ims raudonieji, tai Azija gali tecti komunistams. Ir be to, Prancūzija gali nueiti į Sovietų įtaką. Europos gynyba būtų suardyta. Amerikos valdžia tą pavojų mato. — Taip pat mato, kad Indokinijos karas nebus laimėtas be Amerikos pagalbos. Ginklus ir pinigus jau senai duoda. Labai opus klausimas: ar siųsti Amerikos karius į Indokiniją, kitaip sakant, ar pradėti naują karą, dar nebaigus Korėjos karo? Tai būtų baisiai nepopuliarus dalykas Amerikoje.

Didėjantis nedarbas yra antras "spirginantis" reikalas respublikonams. Prezidentas Eisenhoweris staciai pasakė, kad jeigu nuo kovo mėnesio nedarbas nepradės mažėti — jis imsis nepaprastų priemonių.

Tautų pavergimas bus rinkimų "tūzas".

Artėjant rudens rinkimams abi partijos (demokratai ir respublikonai) stropiai ieško argumentų, kurie verstų Amerikos piliečius balsuoti už juos. Labai įdomu ir įsidėmėtina, kad abi partijos pripažįsta, kad Sovietų pavergtųjų tautų išlaisvinimas yra geras "kozėris" rinkimų propogandai.

Amerikos užsienio reikalų ministeris Dulles vėl pareiškė, kad dar gerokai prieš rudens rinkimus bus paskelbti dokumentai apie Jaltą, Stalina, Rooseveltą ir, žino-

ma, laisvųjų tautų pavergimą. — Demokratų kandidatai taip pat neatilieka. Labai ryškus pavyzdys, tai demokratų kandidatas ir senatorius Douglas. Tas profesoriaus šio laiko buvo senatorius nuo Illinois valstybės. Dabar vėl nori būti išrinktas.

Respublikonai duos keturis milijonus dolerių.

Respublikonai paskyrė jau 3,8 milijonų dolerių rudens propogandai. — Tai beveik dvigubai tiek, kiek jie išleisd per praėjusius rinkimus. Tai gi, kas nori laimėti rinkimus, privalo turėti ne vien gerą programą, bet ir daug pinigų.

Mc Carthy — brangus "turtas" respublikonams.

Mc Carthy (senatorius iš Wisconsin valstybės) nėra labai mėgiamas Amerikoje. Net pats Prezidentas dažnai jį skersuoja. Bet Mc Carthy griežtumas prieš komunistus duoda jam didelę jėgą. — Daug kandidatų į Kongresą vengia viešai liesti Mc Carthy tik dėl to, kadangi bijo, kad jis gali juos apšaukti komunistų pataikūnais. O to jau užtektų, kad pralaimėti rinkimus.

Amerika Indijos nebijo.

Indija ir Sovietai labai protestavo prieš tai, kad Amerika steigia savo karišką bazę Pakistane. Mat, Pakistanas yra iš abiejų Indijos pusių, ir iš Pakistano labai lengva pasiekti Sibiro pramonės centrus su atominėmis bombomis. Amerika į tuos protestus neatsižiūrėjo. Steigia bazę Pakistane ir be to, dar suveda Pakistaną į glaudžius santykius su Turkija. — Gi Turkija yra pats ištikimiausias Amerikos karo sąjungininkas Azijoje.

Komunistų Kinija

Ruošiasi dideliui karui.

Yra žinių, kad komunistinė Kinija, su Sovietų pagalba, skubiai organizuoja savo karišką aviaciją. — Jos uždavinys bus Indokinija, kai ateis laikas.

Sovietų Rusija

Dulles sugadino Molotovo karjerą.

Sovietų Rusija, dažniausia Molotovo lūpomis, giriasi visam pasauliui, kad jie kovoja prieš fa-

POLITINĖ APŽVALGA

KAZYS VERŽIKAS

KAS LAIMĖJO BERLYNE?

AMERIKA PIRMĄ KARTĄ TAIP GRIEŽTA

PASUKO Į RAUDONŲJŲ PUSĖ?

• Taip klausiti negalima.

Jeigu staciai paklausti "kas laimėjo Berlyno konferencijoje?" tai galima rasti įvairių, net gi gan maionių atsakymų. Pirmučiausia, galima būtų pasakyti, kad laimėjo vakarų demokratai: Amerika, Anglija ir Prancūzija. Jie ten, toje konferencijoje, labai vieningai kalbėjo, niekur nenusileido Sovietams. Amerika, tikriau sakant, jos užsienio ministeris Dulles, net praarsėjo savo kietais ir nediplomatiškais žodžiais Sovietams. Dulles už tai Amerikos spaudoje gerokai giriamas. Bet gi tai teatralinė pusė. Kokia gi yra faktinoji pusė?

• Dvi Sovietų tikslai.

Sovietai, važiuodami Berlynan, turėjo du, ir tik du, visai konkrečius tikslus. Pirmas tikslas, tai apsiginti nuo reikalavimo sudaryti taikos sutartį su Vokietija ir Austrija. Jei pasirašys taikos sutartis, tai reikės išsikraustyti iš Vokietijos ir Austrijos. Gi visi žino, kad Sovietai ne tam pavergia laisvas tautas, kad joms vėl geruoju laisvę grąžinti. Taip dar nebuvo.

Visi diplomatai puikiai žinojo, kad iš tų kalbų nieko neišeis, ir neišėjo. Bet kalbėti reikia. Bent dėl "žmonių akių". Už tat Molotovas darė visokių visokiųjų pasiūlymų, kad tik laikas greičiau ir įdomiau praėitų. Jis, pavyzdžiui, labai geraširdiškai siūlė Austrijai visiška nepriklausomybę. Tik mažute sąlygėle. Sovietai laikys ir toliau ją okupuavę... Vieni labai pyko dėl tokio Molotovo jumorio, kiti keikėsi. Bet kalbėjo.

Antras Sovietų tikslas buvo išgauti raudonajai Kinijai "paukštinumą". Kitaip sakant, išgauti iš didžiųjų vakarų valstybių pripažinimą, kad raudonieji kinai, bent faktiniai, yra tokia pat galinga ir gera valstybė, kaip Amerika, Anglija, Prancūzija ir tie patys Sovietai.

• Ko vakarai važiavo Berlynan?

Vakarai važiavo todėl, kad "reikia". Reikia ką nors daryti su Vokietija ir Austrija. Nes gi tos dvi valstybės, būdamos nei "pakartos nei paleistos", gali ir apie tuos pačius vakarus blogai pradėti galvoti. Ir daryti išvadas...

Antras dalykas, kurį norėjo padaryti vakarai, tai pademonstruoti savo dar negalutiną susipykimą. Kad vienybės nėra, visi gi žino.

šizmą ir už tikrą demokratizmą. Bet gi Amerikos užsienio ministeris Dulles, Berlyno konferencijoje, visiems girdint pasakė, kad tai netiesa. Jis pasakė, kad tas pats Molotovas, drauge su Hitleriu, planavo karą prieš demokratijas ir grobė laisvasias tautas. Nors tą visą iki šiol žinojo, bet toks viešas to fakto iškelimas gali labai apsunskinti Molotovo padėtį.

Trečias, ir turbūt pats opiausias, vakarų tikslas buvo kaip nors susiderėti su Sovietais dėl Korėjos ir Indokinijos.

• Nekalbėsim, nesutiksim, nesakysim.

Vakarai, važiuodami į Berlyną, visur labai balsiai pasakė, kad konferencijos tikslas: Austrijos ir Vokietijos taikos sutartis. Jeigu Sovietai mėgins kalbėti apie raudoną Kiniją, tai nekalbėsim ir važiuosim namo. Faktiniai konferencijoje jų nusiteikimas pasikeitė. Sutiko kalbėtis, bet pažadėjo nesutikti. Pakalbėjo ir sutiko. Bet trečią pažadą išpildė: — kalbėjo slaptai.

Rezultatas: numatyta konferencija šių metų balandžio mėn. 26 dieną Ženevoje, Šveicarijoje. Svarstys Korėjos ir, jei gerai klosis, Indokinijos reikalus. Tas, žinoma, gerai. Karai pradėti — reikia juos užbaigti. Bet kas gi ten dalyvaus?

Gi tie patys: Amerika, Anglija ir Prancūzija. Bet dar ir Sovietų Rusija. Atseit Sovietai, pamazū, beveik nematant, pasidarė — "neutralūs" Korėjos kare. Juk iki šio laiko buvo suįpinkama liesti Sovietus tik kaip kariaujančių raudonųjų advokatus. Tai yra taip, kaip ištikrųjų yra. Dabar Sovietai jau "neutralūs, atseit teisėjų vietoje. Suprantama, kad apie tai nėra ko plačiai kalbėti. Todėl viskas slaptai.

Bet ir tai dar ne galas. Kas dar? Gi patys raudonieji kinai. Atseit, jau ir tie kandidatai į "neutralius". Pats Amerikos užsienio ministeris Dulles toje pačioje konferencijoje priminė, kad jis tuos kiniečius labai gerai pažįsta. Dulles pasakė, kad tie raudonieji kiniečiai užmuše Korėjoje 150 tūkstančių Amerikos piliečių kareivius. O kiek tūkstančių jie dar užkankino iki mirties paėmę ir nelaisvę. Tai gi šitų "didvyrių", atstovai sėdės Ženevoje greta Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos bei Sovietų ir svarstys "draugiškai" Azijos problemas.

• Ir vėl nesutiksim.

Amerikos užsienio reikalų ministeris Dulles, grįždamas iš Europos, nebuvo "sužavėtas" tos Berlyno konferencijos rezultatais. Labiausia jam nepatinka būsimoji raudonųjų kinų kompanija Ženevoje, kad, nors ir kalbės su tais raudonaisiais kinais, bet jų viešvien nepripažins, visvien jų ir Jungtinių Tautų Organizaciją nepriims. Duok Dieve. Bet kažin ar tada nebus per vėlu? Kažin ir dabar ar jau nėra per vėlu?

Atrodo, kad viskas darosi labai "laipsniškai", nenorima staigiais dalykais publiką jaudinti. Dabar kiekvienas jau gali spręsti, kas, laimėjo Berlyne.

Ruošiamasi Paminėti Spaudos Atkovojojimo 50-metį

Šiais metais sueina 50 metų, kaip atkakli lietuvių tauta išsiko-vojo spaudos laisvę.

Šiam reikšmingam įvykiui ir sukakčiai paminėti Chicagoje su-darytas Kultūros Tarybos Prezi-diumas. Jo iniciatyva sudarytas įvairių sričių žinomų asmenų Spaudos Atgavimo Sukakties Mi-nėjimo Komitetas iš Organizaci-

nio, Spaudos — Informacinio, Fi-nansinio — Atskaitomybės, Para-dos rengimo ir Leidinių leidimo komisijų.

Apie senąjį lietuvių knygnešį — daraktorių, laisvą lietuvišką spau-sdintą žodį ir šio Komiteto dar-bus mes savo skiltyse netrukus parašysime daugiau.

Alg. G.

B. Brazdžionio "Kryžkelė"

Stp. Vykintas

1. Gausiausias poetas.

Bernardas Brazdžionis, palyginti su Vaitkumi, Kirša yra dar nesenas poetas: pačiamė kūrybiniam amžiuje. Jis dar nesiekia 50. Tačiau jis skuba kurti ir yra vienas iš gausiausių, net pats gausis poetas. Tik dalį jo kūrinių prisiminkime: — "Baltosios dienos", "Amžinas žydas", "Krintančios žvaigždės", "Ženkliai ir stebuklai", "Kunigaikščių miestas", "Per pasaulį keliauja žmogus", "Svetimi kalnai", "Siaurės pašvaistė" ir šit naujiausias eilėraščių rinkinys "Didžioji kryžkelė". Dar keletas nepaminėta. Kas daugiau už B. Brazdžionį bus sukūręs eilėraščių? Tačiau B. Brazdžionis ne tik gausiausias, bet ir vienas iš stipriausių poetų. Jo bendralaikiai rivalai tebuvo du: Jonas Aistis ir Antanas Miškinis. Aistis lenkė B. Brazdžionį savo, estetinė kultūra, Miškinis savo tyra, be perdoto patoso ir retorikos, meile Lietuvai. Tačiau ir genialiausi poetai išsemiesia: tik prisiminkime V. Hugo jaunatvę ir senatvę. Kad ir mūsų Maironį ir Putiną. Tai tinka ir B. Brazdžioniu. Palyginus "Svetimus kalnus" ir "Didžiąją kryžkelę", koks didelis skirtumas. Jei "Svetimuose kalnuose" randa-me tokių šėdėvriukų, kaip "Upe-lė, tekanti kalnuose", ar Furthofo baladė ar tokių visiems brangių eilėraščių, kaip "Benamių daina" ar "Siaurės pašvaistė", tai "Didžioje kryžkelėje" užtikname ne-daug posmų, kurie prilygtų anks-tyvesnei Brazdžionio poezijai.

2. Nella selva oscura.

Dantės pirmosios "Pragaro" eilutės yra Brazdžionio šio nau-jausio poezijos rinkinio leitmoty-vas. Mi ritrovai nella selva oscura — "didžiojo kryžkelėje" pakly-dau aš ne vienas, didžiojo kryž-keleį visas pasaulis su manim". Kai per pasaulį eina verkdamas tiesa, kai nėra žmonėms laisvės, kai vergai sėdi ir karalių sostuo-se, suprantama, kad poetas, kaip P. Gyntas, ieškodamas tiesos, nusivilia ir krinta į pesimizmą: vie-toje vynu, noriu išgerti tik jodą. Tačiau poetas tuo ir lieka didelis, kad jis nesuklumpa pesimizmo kelyje, bet pro nevilgtį skelia vil-ties žiežirbas. Jis tiki ir žmogaus, mūsų tautos Atgimimą ir skaiti-vojų šiuo atgimimo keliu veda. — Kaip Dantė vedė Beatricę, taip Brazdžionį gaivina ir veda Lietu-vos idėja. Ir nors B. Brazdžionis patriotiniuose eilėraščiuose nuolat kartojasi, bet jis vis dar mums mielas savo didžiojo tikėjimo ga-lia.

3. Nuo lyrikos į politiką.

Nuo tyrosios lyrikos B. Brazdžionis šiame eilėraščių rinkinyje pasuka į politinę tematiką. Toki eilėraščiai, kaip "Skaičiai", "Ji buvo Jaltoj", "Incognito", "Pa-saulio Dievas", "Raudonoji Jūra" yra politiniai. Juose daug ar net visa politinė tiesa, bet juose ma-žai arba nė kiek poezijos. Iš jų tik išsiskiria vienu kitu poetiniu pos-mu "Griuvėsių gėlės" ir "Didieji vandenys". Tačiau apskritai B. Brazdžioniu politika yra "didžiosios kryžkelės" klaidingas posūkis kaip poetui.

4. Poetas ir menininkas.

Poetas iškyla, kaip menininkas, ne tada, kai jis proziškai dai-nuoja apie meną, bet tada, kai jis sukuria meninių tokių vaizdų, kurių joks kitas menininkas dar nesukūrė. Todėl ir B. Brazdžionio

"Paryžiaus paletėje" bandrai yra nevisai nusisekę. Ką gi skaityto-jui sako vardai Braque, Chagall (Brazdžionio klaidingai parašytas) Marc, Klee etc., arba pasakymas, kad dešimtį Marcų sveria vienas Ciurlionis ir dešimtį Gaidikas, Varnas, Valius, Jonynas ir Sklē-rius — Sklėrys. Kodėl ne V. Pet-ravičius, V. Vizgirda, L. Vilimas, V. Kasiulis? Jei poetas būtų su-gebėjęs išreikšti poetiškai tik vie-ną kurį A. Gaidiko peizažą, jis būtų daugiau poetiškai pasakęs, negu paminėjęs dešimtis vardų.

5. Jei nėra ko naujo pasakyti...

Kiekvieno poeto, bet kurio žan-ro rašytojo ir net žurnalisto pag-rindinis principas — prieš imant plunksną į rankas: ar yra kas nau-jo pasakyti? Jei nėra kas naujo pasakyti, geriau plunksną padėti į šalį. Ir ne tik kas naujo, bet ir kaip naujo pasakyti. Ypač poetui. Palyginkite "Benamių dainą" iš "Svetimų kalnų" ir "Paukščiai ir šešėliai" iš "Didžiosios kryžkelės". Kas čia naujo pasakytą? Tas pats motyvas: atgalios, atgalios ir tie patys žodžiai: vilios atgalios. Tai-gi, šis savęs atkartojimas ir yra B. Brazdžionio poetinės kryžkelės pradžia. Šiuo keliu einant, bijo-me, kad neišpildytų paties poeto žodžių: ir aš sausa šaka tapau.

Baigdamas, nenorėčiau, kaip mū-sų literatūriniai biologai skel-bti, kad B. Brazdžionis jau yra mi-ręs. B. Brazdžionis yra mūsų tau-tos kūrybinio genijaus dovana ir jis visumet liks B. Brazdžionis, gal būt, ne konkurentas prez. D. D. Eisenhoweriui, kaip iš "Incog-nito" galima spręsti, bet vienas iš pajėgiausių ir stipriausių poetų, kuris vis dar šį tą padovanoja skai tytojui. Jei tik vienintelis eilėraš-tis "Brangieji akmenys" būtų "Di-džiojoje kryžkelėje", ir tai vertas B. Brazdžionis skaityti ir juo do-mėtis. Tačiau nekritikas atros ir daug daugiau eilėraščių, kurie su-kels ir minčių ir jausmų. Ir to-dėl "Terra" nusipelnė pagyrimo, kad ji šį B. Brazdžionio rinkinį skoningai išleido.

Bernardas Brazdžionis. DIDŽIO-JI KRYŽKELĖ. Copyright by Pub-lisher. Išleido knygų leidykla "TERRA". Chicago. 1953 m. 112 pusl. Kaina nepažymėta. Tiražas 700. Iš jų 100 geresnio popieriaus ir numeruoti.

REGISTRUOJAMI SENIEJI KNYGNEŠIAI

Chicagoje esantis Kultūros Ta-rybos Prezidiumas kviečia užsire-gistruoti visus buvusius lietuviš-ko spausdinto žodžio knygnešius. Ruošiamasi juos atitinkamai pag-gerbti ir paminėti. Registruotis ar adresus pranešti šio laikraščio redakcijos kultūri-niam skyriui arba Kultūros Tary-bos Prezidiumo pirmininkui D. Veličkai, 7838 S. Green St., Chi-cago, Illinois.

Dar vienas jaunas lietuvis rašytojas pasižymėjo.

Didž. Britanijoje gyvenantis ra-šytojas R. Spalis yra užsirekomen-davęs dar tremtinio laikais Vokie-tijoje kaip stiprus rašytojas. Da-bar jo kūrybos E. Skujenieks iš-vertė latvių kalbon ir New Yorke leidžiamas latvių laikraščiui "Laiks" spausdina "Gatvės berniuko nuo-tykius" latviškai. (lg).

Bernardas Brazdžionis

ATGIMIMO ŽIEŽIRBOS

Kaip lapus, štai blaško piktas vėjas Mūsų viltis, mūsų džiaugsmą ir maldas,

Ir, kaip rožės žiedas nubyrejęs,

Rodos, laimė kelio neberas

Į tenai, kur naujos dienos aušta

Pro kančias, pro mirtį, pro skausmus,

Kad taikos ir laisvės rankos glau stų

Mus ir mūsų protėvių namus...

Į tenai visi keliai mus veda

Didžiojo tikėjimo jėga,

Tirpdo neviltes kiekiausiaj ledą

Atgimimo žiežirbos degą

To širdy, kurs eidamas neklumpa,

Kurs kely tėvynės neieskos, —

Jo kelionę, amžių metuos trumpą,

Pergalę ir laisvę vaiknuos!

Iš "Terros" išleisto eilėraščių rinkinio "Didžioji Kryžkelė".

"Antigona" Užgeso Chicagos Rampeje

Alg. Gustaitis

Jean Anouilh "Antigona" su-žibo ir užgeso. Sakau užgeso, nes Lietuvių Teatro Kolektyvas teža-dėjo vienu vieną pastatymą. Dėti tiek darbo ir tenkintis tik prem-jera būtų arba per daug kuklu, ar-ba pasibranginimas, arba meni-ninkiškas ambiciumas: jei no-rite — apsilankykite tuoj pat. Jei ne — nereik mūsų žiūro-va.

Vytautas Valiukas, režisavaus lengvesnio žanro veikalus senoje Europoje, naujojai Amerikai pa-sirinko sunkią "Antigoną". Veika-lą ilgais dialogais, moderniška, per keltos minties, tragiška, bet ir gy-venimiška tremtinių daliai.

Ir nors žiūrovas jau buvo prieš premjerą paruostas, jei ir pro-gramoje skaitė veikalą aptarimą, sekė veiksmą, iš savęs reikalavo daugiau, bet ir tai klausė: o ko-dėl?

Trumpas atsakymas būtų: o todėl, kad okupacijos metu, prieš tą pačią okupaciją neleistina tie-siai nei veikti, nei rašyti. Piliētis ir kūrėjas verčiamas keisti rutiną. Apie šią dieną kalbėti kaip apie seniai buvusius laikus, sakysime, apie senųjų graikų laikus, kai bro-lis brolių žėdavo, kai kerštas nekaltajam tekdavo, kai sažinė eidavo ir prieš protą ir prieš įstatymus.

Jie visi ne tik žmonės, bet ir vienos tautos. Taip jau Visatos lemta: tauta nuo tautos taip arti, kaip žmogus nuo žmogaus. Ir du žmonės, kaip dvi tautos, gali vie-na kitos nekęsti, veikti ir bijoti, gailėtis ir nerasti kelio atgal.

Tautoje, kaip ir žmoguje, yra daug jausmų, pojausmių, gėrin ir blogin palinkimo. Sąlygos ar ap-linka nulemia ir darai, turi daryti, kad ir nenorėdamas. (Kreonas —

Stasys Pilka). Jis šiuo metu val-dovas, jis valdanti partija, jis žmogaus vadovaujancijų jausmų reiškęjas.

Jo tarnai, sargybiniai (Stasys Petkus) — antraeiliai piliēčiai, reikšmingi momentui, žemi, prak-tiški, atsargūs, pataikūniški, kaip prigimta kairuriams jausmams, kaip leistina tautos daliai.

Geretji tautos, žmogaus ir pi-liēčio jausmai, kaip dažnai būna mirtinguosiuose, spurdena prieš, išmetinėja pamokslauja, priekaiš tautai, bet nusileidžia, neatsilaiko ambicijai, sąlygoms, garbetroškiui. (Choras — Vytautas Juodka).

Taurioji sielos dalis ir tikras tautos sūnus dažnai reikalauja iš savęs ar kitų daugiau. Už idėja — kad ir mirti! Tėvynė aukotis, kru-vinai pirštais raustis po žvyrą priešų narve, atsidėti gyvenimo, meilės, džiaugsmo, jaunystės ir tų žydičių rytų su besiprausian-čia saule rasos deimantuose. Gy-vent jaunystės užsidedimu, bet nu-duoti senio išmintį (Antigona — Lilija Barcaitė).

Ir kai nuleimantys jausmai prakalba šia diena, kada nusimama ir kaip nereikalinga dekorac. da-lis numetamas tūkstantmečius ne-šiotas apsiaustas — tada prakal-ba okupantas (Kreonas) su oku-puotojo pogrindžiu (Antigona). Tada paaiški ir kiti anachroniz-mai — žiebtuvėlių, cigarečių ir kt. naujųjų vartojimas.

"Antigona" ir pasibaigė kitaip, kaip visos matytos premjeros: be gėlių. Tik stipriomis gausių žiū-rovų katutėmis.

Būtų nuskriausti šimtai čika-giečių, jei jie neturėtų dar bent vienos progos "Antigonon" atsi-lankyti.

JAUNIMO "Pelenė"

Chicago skautų Vycių būrelis Lietuvos Tunto, Dr. Vydūno var-do — vasario 20 d. suvaidino trijų veiksmų muzikinę pasaką "Pelenė".

Vadovų ir vaidintojų sąraše net 27 pavardės. Visi jie dirbo, visi jie stengėsi padaryti gerai ar ge-riausiai savo pajėgoms. Vieniems iš jų tai pasisekė geriau, kitiems prasciau. Bendras išpūdis teigia-mas. Inicijatoriai sveikintini ir paskatintini tolimesniam darbu.

Režiseriui nereikėjo leisti, kad ir prie aptemdytų šviesų, daryti Pelenės persirengimus scenos vi-duryje. Krikštų motina galėtų tu-rėti mažiau "žemiškos" išvaizdos. Bent tiulis ant galvos būtų padė-

V. KUDIRKA CHIKAGOJE

Sekmadienį, kovo m. 7 d. 3.30 val. p. p. Sokol salėje, 2337 S. Ke-dzie Av., Detroito MENO MEGĖ-JŲ SAMBŪRIO vaidintojai savo pirmos Chicagoje viešnagės proga parodys Kazio Inciūros 4 veiksmų dramą iš Dr. Vinco Kudirkos gy-venimo "VINCAS KUDIRKA".

Veikalą režisuoja nusipelnusių lietuvių scenos veikėja Zuzana Arlauskaitė — Mikšienė. Daillin-ko Antano Melniko scenovaizdis. Dainas paruošė Antanas Kvedar-as.

Šiai detroitiečių jaunimo vieš-

jes, paslaptinamui sustiprinti.

Pora dalyvių parodė neblogos balsinės mežiagos.

Kostiumai atrodė gražiai ir brangiai.

Dekoracijos šaunios.

Žiūrovų didesnę pusę sudarė jaunimas, priauglis, keliu — ke-liolikos metų amžiaus. Jie karštai plojo uždangai nusileidus. Jauni-mas jaunimą suprato! O jaunimo su palydovais buvo pilna Lietuvos Auditorijos didžioji salė ir balko-nas.

Tai buvo sveikintinas atotrūkis nuo pigiųjų televizijos vaizdapa-laikių.

K. Gardinas.

nagai Chicagoje įgyvendinti yra susiorganizavęs žinomų teatrų ir visuomenės veikėjų komitetas, ku-rių tarpe yra visi buvę p. Z. Ar-lauskaitės — Mikšienės Kauno Val-stybinio ir Jaunimo Teatrų bend-radarbiai.

Atžymėtina, kad Detroito Me-no Megėjų sambūris visą iki šiol iš savo vaidinimų pilną buvo sky-ręs Baifo ir Amerikos Lietuvių Tarybos tikslams.

Tikimasi, kad Chicago visuo-menė susidomės šiuo retu įvykiu ir pirmu veikalą "VINCAS KU-DIRKA" vaidinimu.

AMERIKOS PILIETYBĖS EGZAMINAI ARTEJA

JULIUS ŠAKELĖ

• Marija Kasakaitė atsuntė teisingą uždavinio sprendimą. — Ačiū. (Yra atsiųstas ir kitas spren-dimas — spausdinsime kitą kartą).

• Uždavinys buvo toks:

Ką reiškia šitie skaičiai: 435, 96, 531?

O ką reiškia šitie skaičiai: 51, 153, 204?

• Kasakaitės atsakymas

Amerikos Kongrese yra 531 kongreso narys arba kongresma-nas. Tame 531 žmogaus skaičiuje yra 96 senatoriai ir 435 atstovai.

Illinois valstybėje įstatymus leidžia "State Legislature" arba "General Assembly. "In State Le-gislature" yra dveji rūmai. At-stovų Rūmai ir Senatas Atstovų Rūmuose yra 153 atstovai. Senatė 51 Senatorius, kartu 204.

Marija Kasakaitė.

Vasario 4 d. — 54 m.

Pakartojimas. Mes vis dar te-besudijuojuame Illinois valstybės santvarką. Kodėl gi taip daug kal-bame vien apie tą Illinois vaisty-bę? Juk tokių valstybių, kaip Illi-nois, yra Amerikoje net 48. Dėl dviejų priežasčių. Labai daug lie-tuvių tremtinių gyvena Illinois valstybėje. Bet tai nėra pati svar-biausioji priežastis. Ir kitose val-stybose gyvena tremtiniai, kurie šiemet turės laikyti Amerikos pi-lietybės egzaminus. Svarbiausia priežastis yra šita. Visos 48 Ame-rikos valstybės tvarkosi labai pa-našiai. Jeigu kas gerai žinos, kaip tvarkosi Illinois valstybė, tas jau mažai klaidų galės padaryti, kal-bėdamas apie kitų valstybių san-tvarkas. Ir dar. Vėliau aš nurody-ti ir kitų valstybių santvarkos skirtumus, kur jie yra.

Ką gi mes iki šio laiko esame kalbėję apie Illinois valstybę? Iki šio laiko mes išnagrinėjome, kas ir kaip leidžia įstatymus Illinois valstybei. Toliau, mes jau išstu-dijavome klausimą, kas tuos į-statymus vykdo, kas prižiūri, kad žmonės tuos įstatymus vykdytų. Liko dar tik vienas klausimas. Kas atsitinka, jeigu kas nors tų įstatymų nepaiso, jų nevykdo ar-ba stačiai eina prieš juos, nusikal-sta. Kitaip sakant, reikia dar šnekėti apie teismus. Bet primenu. Kalbėsime apie teismus Illinois valstybės. Apie visos Amerikos teismus, apie federalinius teismus jau esame kalbėję. Jeigu kiek pa-mirsite — pakartokite. Ir jokiū būdu nesumašykite Illinois val-stybės teismų su federaliniais teis-mais.

• Kas teisia žmones Illinois valstybėje?

1. How many branches are there in the Government of the State of Illinois? (Kiek yra skyrių, šakų, Illinois valstybės valdžioje? — Tai bendras klausimas, aš jį čia dar tik pakartojau).

Atsakymas. Three. Legislative. Executive. Judicial. (Trys. Įsta-tymų leidimo. Vykdymo. Teismo).

2. What is the Judicial Branch of the State of Illinois? (Kaip va-dinasi Illinois valstybės teisminė šaka?).

Atsakymas. Illinois State Court. (Illinois valstybės teismas).

3. What is the business of the State Court? (Koks yra valsty-bės teismo darbas?).

Atsakymas. The State Court explains the laws of the state. (Valstybės teismas aiškina valsty-bės įstatymus).

4. Who explains the laws of the state? (Kas aiškina valstybės įstatymus?).

Atsakymas. The State Court. Pastaba. Nereikia užmiršti ar-ba manyti, kad Illinois valstybėje yra tik vienas teismas. Jų yra daug. Bet bendrai paėmus jie va-

dinami "State Court" — valstybės teismas. Ir be to gi, tie teismai yra kelių rūšių, pagal jų svarbu-mą ir darbą. Todėl atkreipkite dėmesį į sekantį, t. y. 5 klausimą, ir teisingai jį supraskite.

5. What is the highest Court in the State of Illinois? (Koks yra aukščiausias teismas Illinois valstybėje?).

Atsakymas. The State Supreme Court. (Valstybės Aukščiausias Teismas).

6. How many Justices are there in the Illinois Supreme Court? (Kiek teisėjų yra Illinois valsty-bės Aukščiausiam Teisme?).

Atsakymas. Seven. (Septyni).

7. Where is the Supreme Court of the State of Illinois? (Kur randa-si Illinois valstybės Aukščiausis Teismas?).

Atsakymas. Springfield, Illinois (Springfield, Illinois).

8. Who pays the salaries of the Governor and other state officials? Kas moka gubernatoriui ir kitiems valstybės tarnautojams algas?).

Atsakymas. The taxpayer. (Mo-kėstį mokėtojai).

Tai tuo tarpu bus viskas apie Illinois valstybės teismus.

Taip pat šiuo straipsniu užbai-giu visas kalbas apie Illinois val-stybės santvarką.

Deja, tuo dar nebaigiu studijų apie Amerikos pilietybę. Dar tu-rime žinoti, kaip tvarkosi Ameri-kos miestai. Tai labai svarbu. A-merika turi gi daug ir milžiniškų miestų. Taip pat reikės dar šiek tiek "pavargti" ir su Amerikos konstitucija. Iš kur ta konstitucija atsirado, kaip atsirado, ką ji du-oda, ką ji atima iš mūsų.

Be gi sekantį kartą aš dar ne-pradėsiu apie tai kalbėti. Kalbė-siu apie vieną dalyką, kuris reika-lingas egzaminams, bet taip pat labai svarbus ir praktiškam Ame-rikos vidaus politikos gyvenimui. Kalbėsiu šitokiu klausimu. Iš-rinktas Amerikos Prezidentas. Iš-rinktas 4 metams. O ką daryti, jeigu pasirodytų, kad jis nesilai-ko konstitucijos ar bendrai eina prieš Amerikos interesus. Toliau. Federalinis teisėjas paskirtas iki "gyvos galvos". O jeigu jis pasi-rodytų nesąžiningas. Ką tada su juo daryti? Laukti, kol jis nu-mirs?

Apie tai kalbėsiu kitą kartą.

• Vėl uždavinys.

Pamėginkite angliškai atsakyti į šiuos klausimus. (Siųskite: "Lai-svoji Lietuva" (Julius Šakelė), 3157 So. Emerald Ave, Chicago, Illinois).

1. Where does Congress meet?

2. How many Houses are there in Congress?

3. Which has more members?

4. How many members has it?

5. Must a Representative al-

ways be a citizen?

6. How old must he be?

7. Who elects the Speaker of the House?

Jūsų pavardė

vardas

miestas

Adresas

"Būkite geri žmonės ir būkite geri lietuviai!"

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

FREE LITHUANIA

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday by
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION
3157 So. Emerald Ave.,
Chicago 16, Ill.
Telephone: Victory 2-4372.

straipsniai ne visada išreiškia redakcijos nuomonę.

Išdėtomųjų skelbtųjų kainos: 2.00 už colį vienoje skiltyje. Smulkūs skelbimai (ne mažiau 15 žodžių) — po 7 c. už žodį. Už telefonu priimtų skelbtųjų turinį ir kalbą redakcija neatsako. Prenumerata ir skelbimai priimami, paskambinus telefonu — Victory 2-4372.

Prenumerata: metams — 4.50; pusel metų — 2.50. Atskiras numeris 10c. Subscription per year — \$ 4.50; 6 months — \$ 2.50; 10 c. per copy.

Vyr. redaktorius Vyt. Staneika.
Redaguoja Redakcinė Komisija.
Straipsnius ir korespondencijas redaktoriai taisy ir talpina savo nuodžiara. Nesnaudoti rankraščiai grąžinami autoriams pareikalavus.
Pavaide ar slaptyvardė pasirašyti

Robert Raid.
RAUDONI LAŠAI.

Vasario 24 d. Estija mini Nepriklausomybės šventę. Šia proga spausdiname ištrauką iš kvičiukų kalbos knygos "Jei rusai ateitų..." Nors knygoje yra daug stipresnių ir gražesnių epizodų, tačiau pasirinkome šią ištrauką kaip būdingą šventei.

Redakcija.

1941 vasario 24. Anksčiau tai buvo vasario Nepriklausomybės diena. Vasario 24-oji, valstybės šventė. Visa Estija tada skendo vėlavose, kariuomenės paradais, baliais ir šią dieną kiekvienam estui darė tikrą šventę. Tačiau ne tik iš paviršiaus ši diena buvo švenčiama. Kiekvieno esto širdyje degė pasididžiavimas ir džiaugsmas tautos laimėjimais. Siemet gi ši diena — yra gedulo diena. Kiekvienas šiandien jaučia, ką jis prarado, kas mes visi praradome. Ir vis dėlto! Paslėptas išdidumas įsipina į mūsų gedulą. Mes esame išdidūs, kad mes buvome laisvi ir kad mes savo laisvės piktam neišnaudojom. Mes esame išdidūs, kad mes įrodėme pasauliui, kad mes esame laisvės užstarnavę. — Vėl mes esame prispausti ir pavergti. Ne dėl mūsų kaltės, bet dėl Europos kaltės. Europa mus pardavė, išmainė, išdavė. Europa mus apleidė, bet mes savo laisvės neišsivadėjom. Dar mes gyvename! Dar mes ginamės kiekvienas savo protu. Ir gal būt vėl mums išmūs laisvės valanda. Jei ne mums, tai mūsų vaikams!

Tyly šiandien Taline. Nors šiemet 24-oji yra darbo diena, nors dirba visos įstaigos, įmonės ir krautuvės, tačiau žmonės gatvėse skuba kaip patrakę. Kažkas įtempto. Aš jaučiu šį gedulą, šią tylą, šią įtampą. Kiekvienas iš mūsų tai jaučia.

Saulė šviečia, bet skystas rūkas plaukia per miestą. Kaž kur dangus turėtų būti mėlynas, bet mum jis pilkas, pilkas, kaip rūko skiautė. Vėl aš turiu priedinio darbo. Roog mano viršininkas, yra nepatenkintas mūsų įmonų pranešimais. Aš turiu visas mūsų įmones aplankyti, raštinių darbą patikrinti ir naują darbo sistemą įvesti. Roog nori, kad visos teiktiles įmonių raštines vienodai dirbtų ir aš turiu teisę Roog įsakymą įvykdyti. Tas darbas man labai naudingas. Aš susipažįstu su naujais žmonėmis, užmezgu naujus ryšius: ir vėl nauji siūlai mano rankose.

Šios dienos vizitas pas poną Grünšteina — žydą — buvo labai nemalonus. Grünšteinas, kaip ungurys: raitėsi, bet tai ne kiek jam nepageidavo. Jo įmonės raštinių aukštyn kojom apverčiau, tarnautojus persijojau ir perstaciau. Vargas jam, jei aš nustatysčiau, kad jis mano pertvarkymų nevykdo.

Iš vokiečių kalbos išvertė Alg. Dailintas.

Knyga apie lietuvių kovas su lenkais

Knygų leidykla VAGA pereitū metų pabaigoje išleido pulk. J. Petruičio atsiminimų II-jį tomą, kur aprašoma lietuvių kovos su lenkais 1920 metais. Knyga pavadinta LAISVĖ GINANT, kaip ir I-sis to paties autoriaus atsiminimų tomas, išleistas tos pačios leidyklos 1952 mt.

Naujai pasirodžiusioji J. Petruičio Lietuvos laisvės kovų atsiminimų knyga yra didžiai vertinga visiems tėvynės netekusiems lietuviams. Joje randame didvyriškų pasiaukojimo pavyzdžių, ko joje nėra savo krašto laisvės. — Čia išryškina lenkų klaidą, o mūsų vadovavusiųjų asmenų per-

TAKSŲ MOKETOJAMS

Adv. Charles F. Kal

Kiekvienas Amerikos pilietis dabar smarkiai ruošiasi prieš išpildymo income tax (pajamų mokesčio). Abelnai, lietuviai yra dideli taksų mokėtojai, tuo pačiu sykiu jie teisingai ir sąžiningai atsiskaito su federale valdžia. Žinoma, mūsų lietuviai už tai yra verti pagarbos.

Lietuviai mėgsta turėti nekilnojama turta. Todėl jie perka ir parduoda namus. Tokiu būdu kartais pasiseka gerai uždirbti, bet už tą uždirbį reikia užmokėti federalius taksus.

Pavyzdžiui, žmogus nusipirko namą 1930 metais ir užmokojo už jį, sakysim, 15,000 dolerių. Praeitais metais namą pardavė už 26,000 dolerių, todėl ant to namo uždirbo 11 tūkstančių dolerių. Žinoma, nuo pelno jis gali atskaityti namo pagerinimo ir jo pardavimo išlaidas. Jeigu įvairūs pagerinimai bei pats namo pardavimas jam kainavo 5 tūkstančių dolerių, tai pelno beliko 6 tūkstančiai.

Nuosavybės nusidėvėjimas. (Depreciation).

Jeigu žmogus turėjo komercinį namą, jis galėjo kas metais nuo pajamų atskaityti namo nusidėvėjimą (depreciation). Bendrai, namo amžius skaitomas 50 metų, todėl 15,000 dolerių padalinus ant 50 metų, kas metais jis galėjo atimti 300 dolerių depreciation. Tokiu būdu, per tuos 23 metus už namo nusidėvėjimą jis iš viso atskaitė nuo savo pajamų 6,900 dolerių.

Didžiausias pavojus Vilk'ui

Lietuvių Tautinio Sąjūdžio Pirmininkas

VINCAS RASTENIS

"Dirvoje" išsamiai pasisako dėl Vliko. Čia duodame tik ištrauką.

"Siūlome iš pagrindų perkrauti pačią pažiūrą į Vliko prigimtį ir suderinti Vliko veiklą tvarkingai su tikroveje esančiomis sąlygomis."

Apie tai dar maža buvo girdėti... — Taip, tas dalykas tuo tarpu tebėra pasitarimų stadijoje. Proga tokiems pasitarimams sudarė keletas aplinkybių.

Visų pirma — Vliko pirmininko parašus paremtas naujas Vliko statuso projektas, išdalintas Vliko nariams svarstyti ir siūlomas priimti. Mūsų nuomone, tame projekte ne tik nėra daug nauja, bet priešingai — tik labiau pabrėžiama ta pati Vliko veiklos linkmė, jau pakankamai pasirodžiusi esanti nepakankamai sėkminga.

Antra — faktas, kad prieš dvejus metus Vliko iškilmingai pabrėžtas visuomenės ir vadinamųjų veiksmų konsolidacijos užsimo planas neįvykdytas. Tuo reikalu padarytos pažangos ir atžangos balansas greičiau neigiamas, negu teigiamas.

Trečia — metų savartoje Vlikas vėl buvo atsidūręs "valdžios krizės" akivaizdoje, o su tuo ir akivaizdoje padėties, kurioje Reutlingenas lengvai gali lygiuotis su Paryžium...

Mūsų nuomone, Vlikas niekad neišbris iš šio savo vidaus rūpesčio, kol laikysis visiškai nuo tikrovės atitrūkusios pažiūros ir save patį. Mes siūlome Vlikui aiškiai prisipažinti, kad jis yra ne kurio nors konstitucinio valstybės organo pakaitalas, o laisvės esančių lietuvių politinių grupių įgaliojimo bei instrukcijomis veikias komitetas. Siūlome, kad jis ir susit-

didelis pasitikėjimas sutartimis bei įvairių tarptautinių komisijų užtikrinimais, jog ginčytini klausimai bus išspręsti taikiu būdu. Pasitikėjimas svetimaisiais anuomet mums brangiai kaštavo... — Skaitydami, geriau sakant, studijuodami šią knygą, mes pasirodėme atities dienoms, nes susidūrėm su lenkais neišvengsime.

Leidinius LAISVĖ GINANT yra 312 puslapių dydžio. Jos kaina tik 3 dol. Įsigyjama pas platintojus, arba tiesiai iš leidyklos: VAGA, 210 Humboldt St., Brooklyn 6, N. Y.

Taigi, už namą parduodamas uždirbo 6,000, depreciation turėjo 6,900 dolerių, tai iš viso, gryno uždarbio už namą yra 12,900 dol. Pagal įstatymus, pajamų mokesčių (income tax) reikia mokėti tik už 50% to gryno uždarbio, tai yra, tik už 6,450 dolerių.

Mes turime daug tokių žmonių, kurie vienais metais taksų blankus pildo pas John Doe, kitais metais pas Richar Doe, o trečiais — pas Mary Doe, ir t. t. Kiekvienas tų taksų pildytojų apskaičiuoja kitokį namo nusidėvėjimą (depreciation). Kada žmogui prisieina namą parduoti ir jam reikia atsiskaityti income taksų klausimu už uždarbį, jis atsiranda blogoje padėtyje, kadangi neturi išsaugojęs savo senų taksų mokėjimo rekordų. Rezultate dažnai pasitaiko, kad jis permoka taksus arba neda moka, o vėliau susilaukia nemalonių.

Taksų pildymas, rodo, nėra labai kompliktuotas, tačiau taksų pildytojas turi žinoti ne vien tik daugybą ir atimtį, bet ir pats principas jam turi būti aiškus, nes priešingu atveju jis tankiausiai įtraukia žmones į nesmagumą.

Dar pasitaiko, kad daug žmonių pildo taksus ir dar garsinasi, kad yra specialistai. Žinoma, laisvoje demokratijoje, tai yra leidžiama, bet tikrumoje kairurie taksų pildytojai neturėtų būti leidžiami save reklamuoti, o vėliau įtraukti žmones į nemalonus arba priversti juos permokėti taksus.

varkytų, kaip tokiam komitetui pridėra, t. y., mesti vaidinus seimą su "kabineto sudarinėjimais", "portfelio paskirstymais", "interpelacijomis" ir panašiu rekvizitu. — Ar tokia pažiūra neuniversitūto Vliko, nesumažintų jo reikšmės? Ar šiaip Vliką suprantant, nesudarytų pavojus, kad Vliko balsas dėl Lietuvos išlaisvinimo taptų laikomas tik mažareikšmiu politikuojančių emigrantų komiteto balsu, maža dėmesio tevertu? — Didžiausias nusivertinimo pavojus yra garsinime savęs tuo, kuo iš tikrųjų nes. Ar daug savo vertę pakelia asmuo, kuris prieš savo pavarde vizitineje kortelėje prirašo daktaro, profesoriaus, grafo ar kunigaikščio titulą, iš tikrųjų toks nebūdamas? Juk taip sukeliama tik pašaipa, o ne pagarba.

Dėl Lietuvos išlaisvinimo — savaime aišku, kad Vlikas turi absoluciai neginčijama pagrindą kalbėti visos nelaisvėje esančios tautos vardu, kadangi ji pati šiuo metu to pasakyti negali, bet kadangi yra visiškai tikrų duomenų, kad jos noras ir valia išsilaivinti nėra nei sumažėjė nei pasikeitę. Tai gali kalbėti kiekvienas. Bet Vlikas tai daryti gali nesulyginamai autoritetingiau, negu paskiras asmuo ar pasikiros draugijos susirinkimas, nes jis jungia laisvės esančią politiskai organizuotą lietuvių visuomenę, ar bent jos didžiumą.

Tačiau nereikia turėti iluzijų, kad ir dabar, kai Vlikas bando rodytis esąs lyg ir Lietuvos parlamentas, kitų kraštų institucijos ar organizacijos irgi jį tokiu laiku. Priešingai, visi, kurie Vliko balsą išklauso ir jį mažiau ar daugiau respektuoja, pulkia žino, kad tai yra ne parlamento, o emigracijos re esančių politinių grupių instruktojamų komiteto balsas. Bet to visiškai ir pakanka, kad Vlikas galėtų savo uždavinį tinkamai atlikti.

Ar naudingi tokie pasitarimai?

O Lietuvių ir lenkų veikėjų pasitarimai vyko New Yorke.

Reikia gerokai abejoti tokių pasitarimų tikslingumu, nes lenkai dar nėra atsiskakę savo gruboniškų tikslų Lietuvos, Ukrainos, Gudijos ir kt. atžvilgiu. — Kažin ar verta su lenkais tartis, iki jie neatsisako pretenzijų į Lietuvos sostinę ir į kitas lietuviškas vietas. Lenkų egziliniai veikėjai tebegieda savo ekspansiškas giesmeles.

Šiandieninės Turkijos Pažanga

J. Vizbaras - Sūdavas

— U. S. A. žurnalistas Bogdan Raditsa, didžiųjų Amerikos žurnalių korespondentas Artimuosiuose Rytuose, Azijos problemų žinovas. Čia mes patiekiamo įdomesnę ištrauką iš jo straipsnių apie moderniąją Turkiją.

"Turkija, kadaise "sick man of Europe", šiandien savo krašte yra pravedusi politinę ir ekonominę revoliuciją be masių teroro, be klasių kovos ir be koncentracijos stovyklų.

"...Štai aš vykstu iš Stambulo — Konstantinopolio į Turkijos sostinę Ankarą moderniam dyeliniam traukiniu" — pradeda savo įspūdzius koresp. Bogdan Raditsa. — "Per traukinio langus aš mačiau sausąją Anatolios dykumą, Marshall'io Plano pagalbos dėka, paversta į derlingos žemės žaliuojančius laukus. Traukinio karidoriuose aš susipažinau su koridoriuose aš susipažinau su savo studijas buvo baigę Amerikos universitetuose ir įgiję praktikos "Texas'o bei Illinois valstijų didžiuosiuose industrijos koncernuose. Aš stebėjau jauniasis turkų moteris, vaikščiojančias be musulmonišku veido uždangalu, kurios rodė gana gerą anglų kalbos žinojimą.

Ūkininkai — savo žemės savininkai.

Jau du trečdaliai visos Turkijos ūkininkų yra savos žemės savininkai ir su valdžios pagalba šių ūkininkų — žemvaldžių skaičius kasdien vis didėja. Turkijoje politinis ir ekonominis progresas eina ranka rankon su militariniu stiprėjimu ir augančiu pasipriešinimu komunizmo užmačiom. Vieni turkai gali pasigirti neturį savo tautinių komunistų. Visa tauta, išskyrus nedaugelį komunistų "simpatikų ir iš sovietų Rusijos infiltruotų komunistų agentų, turkai stovi savo demokratinės valstybės interesų sargyboje.

Daug politinių partijų.

Nežiūrint, kad iki II-jo Pasaulinio karo Turkija buvo valdoma vienos politinės partijos, įkurtos moderniosios Turkijos kūrėjo Atatürk'o, bet vėliau, valdant jo

pasekėjui Ismet Inonu, valdanti partija suskilo ir šiandien Turkijos politinėje arenoje reikiškiai keliolika partijų. Dėka racionalios auklėjimo sistemos, 1950-jų metų Turkijos parlamento rinkimų kompanija buvo praversta ramiai, demokratiškų Vakarų rinkimų stiliuje. Juose Inomi's partija rinkimus pralaimėjo. Į valdžią atėjo taikos siekianti demokratų partija, vadovaujama dabartinio Turkijos prezidento Celal Bayar, kuris šiuo metu lankosi Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Prezidentas Bayar yra pripažinęs ir igyvendinęs visas pagrindines Atatürk'o revoliucijos pradėtas gyvenimo reformas, tačiau atkreipęs daugiau dėmesio į kūrimą privaciaios nuosavybės ir kooperatyvinių bendrovių. Valstybinės prekybos ir pramonės bendrovės, sukurtos Atatürk'o, dabar dalinai pereina į privačias rankas. Valdžia skatina ir remia naujas šios formos korporacijas, kylančias, kad ir užsienio kapitalu parama.

Šiandieninė Turkija yra gerame kelyje, dėka savo lanksčios ekonominės sistemos (mixed economy), kuri auginą stiprią vidurinę klasę, niekuomet nebuvusią Turkijos gyvenime.

Turkija 30 metų atgal.

— Kai aš lankiausi Ankaroje (šiandieninė Turkijos sostinė) 30 metų atgal — rašo korespondentas, — ji išrodė skurdus 45.000 gyventojų apgyventas miestelis. O šiandieninė Ankara yra gražus, moderniškas miestas, su plačiomis alėjomis, išpuoštas parkais, meniškais tvenkiniais, pilnas šviesos ir naujų pastatų. Jis 350.000 gyventojų gyvena moderniška įrengtuose pastatuose, kaip bet kuriam mieste U. S. A.

Nors didelis sovietų Rusijos spaudimas verčia Turkiją laikyti stiprią armiją ir budėti savo sienų sargyboje, o tas ekonomiškai kraštą labai vargina, tačiau savo santvarka ir gyvenimo pažanga šiandieninė Turkija yra pavyzdys kaimyninėms Balkanų valstybėms ir kitoms tautoms, kurios savo socialines reformas pravedė ir igyvendino tik per žmonių kraują ir revoliucijas.

Iskilmingas Vasario 16 Minėjimas Detroite

Detroit, Mich. Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 36 metų sukakties iskilmingas minėjimas įvyko vasario mėn. 14 d. Detroite, Western High School auditorijoje. Minėjimą atidarė organizacijų centro pirmininkė Marija Sims. Sudaryta garbės prezidentas, pagerbti, dalyvaujant organizacijų vėliavoms, žuvusieji už Lietuvos Laisvę. Lietuvius sveikino mūsų broliškos tautos: estai, latviai. Ukrainiečių atstovas ypatingai karštai ir šiltai žodžiais pareiškė rįžtą kovai prieš bendrąjį vis pasaulio priešą — komunizmą. Priminė, kad antras suktas ir vis neprisotintas imperialistas — lenkas vis kiša savo kruvinius nagus į Vilnių ir Lvovą. Iskilmėse dalyvavo Mičigano valstijos Gubernatorius G. Menen Williams. Jisai labai šiltai žodžiais ramino lietuvius, stiprindamas visišką viltį į Nepriklausomos Lietuvos ateitį. Pabaigoje savo kalbos gražiai lietuviškai pareiškė: "Kas bus, kas nebus, bet Lietuva nepažūs". Gubernatoriaus kalba buvo pertraukiama karštais plojimais.

Amerikos Lietuvių Tarybos Vicepirmininkas Antanas Ollis trumpais brožais apžvelgė Amerikos politinę raidą pavergtųjų tautų atžvilgiu. Turtingai kultūringa kalba daug kartų buvo pertraukiama plojimais. Kvietė visus lietuvius; nežiūrint politinių įsitikinimų, būti vieningais, žinant, kad mes šiuo metu turime vienintelį pasaulio priešą — komunizmą.

Meninėje programoje pasirodė Jina Variakojytė. Padainavo: Kur bakažė samanota, Miegelio noriu ir dar vieną bisul. Variakojytė, dar toli gražu nepribėgus 20-ties metų, o jau su didele viltimi detroitiečiai tiki, kad ši talentinga,

gausiai Dievo apdovanota, jaunutė dainos studentė, tikrai bus pasidžiutuotas pakaitalas mūsų žymųjų operos solisčių, kai jos jau bus savo dainos duoklė atidavę tėvynei.

Galimai Guobienė vadovaujant, akordionu grojant Algiiu Pestul, labai gražiai, judriai ir švelniai pašoko tautinius šokius: Rugučius, Našį ir dalyvų triukšmingai iškvieisti, Malūnų.

Justui Pusdešriui režisuojant ir pačiam vaidinant, buvo pastatytytas, tai dienai labai pritaikintas, vieno veiksmo vaizdelis: S. Lauciaus "Paslaptingoje Zonoje".

Laikė iskilmingai dalyvavę lietuviai Lietuvos laisvinimo reikalams sudėjo \$3402. Reikia tikėtis, kad duosnieji detroitiečiai, kurie negalėjo iskilmėse dalyvauti, dar dabar prisidės savo duokle ir žymiai taip gražius aukų rezultatus pagerins.

Šių didžiųjų iskilmių išvakarėse, mūsų lietuviškos radio valandėlės Direktorė Helen Rauby ir programos vedėjas V. Saladzius visas 45 minutes pašventė šiai brangiai mūsų šventei. Dalyvavo aukšti Amerikos pareigūnai. Labai gražiai, turtingu žodžių rinkiniu, radio bangomis apibarė teisių Dr. Baneliūnas ir visus klausytojus nukėlė pas pavergtosios tėvynės seseris ir brolius.

Tikrai, detroitiečių širdys neužšalė. Žmonių gausumas salėje, didelė duoklė vis įgalina, vis stiprina tikėjimą greičiau sulaukti tos dienos, kada pavergtuosius, paniekintus, raudojojo bato su-triptytus — glausime prie savo krūtinų.

V. T.—nas.

"Laisvosios Lietuvos" Skaitytojai rašo

Ponas Redakteriau,

Malonėkite paskelbti šį mano laišką.

Laisvosios Lietuvos vasario m. 4 d. numerį, savos politikos skiltyje, Stp. Vykintas tarp kitko paličia ir "Brazaičio, Ylos ir Germanto" klausimą, tvirtindamas, kad Dr. P. Germantas ilgą laiką tubėjus nacių įrankis Lietuvoje ir kad jis "tik vėliau pamatęs, kad naciai pralaimės karą, metėsi į kitą kraštutinumą, tikėdamasis vėl opurtinistinės kārjeros". Ir savo rašini opabaigoje, Stp. Vykintas Dr. Praną Germantą vadina "nacionalsocializmo apaštalu Lietuvoje".

Tos informacijos yra visai neteisingos. Aš Praną Meškauską-Germantą pažinojau nuo 1930 metų, ir mes buvome geriausi draugai. Ta glaudži bičiulystė leido man pažinti Praną Germantą intymiskai ir visapusiškai. Ji nenutrūko ir iki pat jo suėmimo Vilniuje ir išgabavimo į Stuththofo koncentracijos stovyklą 1943 m. Taip pat turiu priminti, jog per pirmą mano pabėgimą iš Lietuvos 1930-1940 m. į Vokietiją mes su Pranu Germantu gyvenome Berlyne. Tai buvo pati karo pradžia, ir niekas tada negalėjo numatyti, kas karą laimės. Kaip tik tuo metu buvo daug kas linkę galvoti, kad šansai karą laimėti yra Vokietijos pusėje. Bet ir tuo laiku man Pranas tvirtino, jog jis netikis vokiečių pergale, jog karą, be abejojimo, laimės demokratijos, ir kad jis palaikys artimesnius ryšius su vokiečiais tik tam, kad galėtų išgauti iš jų daugiau informacijų, Hečiančių jų politiką Lietuvoje.

Prasidėjus karui su bolševikais ir Pranui grįžus į Lietuvą, jis buvo paskirtas Švietimo Tarėju, Kelta mėnesių vėliau grįžau iš Vokietijos ir aš (1940) ir buvau paskirtas Vilniaus Miesto Teatro direktoriumi. Kadangi Teatras buvo Švietimo Tarėjo žinioje, tai, savaime suprantama, mūsų su Pranu ne tik bičiulystė, bet oficialus bendradarbiavimas tęsėsi toliau.

(Tą laikotarpį Stp. Vykintas turėtų gerai atsiminti, nes ir jis pats tada buvo Švietimo Tarėjo įstalgos kultūros skyriaus direktorius).

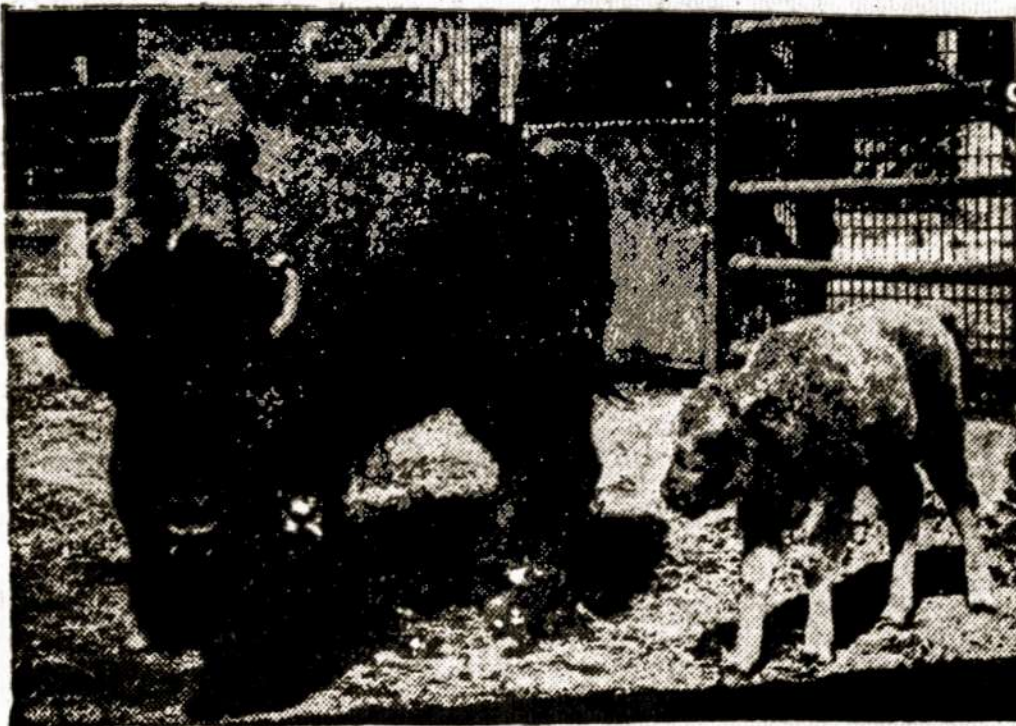
Būdamas Švietimo Tarėju P. Germantas varė šimtanuošimtinę, proletarišką politiką. Ir tuo metu jis neslėpė nuo manęs nei savo vilčių nei spėjimų. Jis savo kabinete, įstaigoje, turėjo galingą radijo aparatą, ir mes dažnai kartu klausydavomės Londono radijo informacijų. (Jis klatsydavos kasdien ir buvo neblogai informuotas, kas darėsi sąjungininkų frontė). Apie Germanto švietimo politiką vokiečių laikais ir ypatin-gai apie jo liniją Teatro atžvilgiu aš čia galėčiau ir plačiau pakalbėti, bet tai išėitų iš mano laiško ribų. Bus gana pastebėjus tik tiek, kad jis vadovavo Lietuvos švietimui kaip didelis patriotas, nuoširdus ir jokios abejonės nekėliaus lietuvis ir plataus užsimojimo valtybės vyras. Tiesa, jis rodė vokiečiams nuolankų veidą, bet tai buvo jo taktika (ir gal ne tik jo vieno?), o nusigręžęs jis nuosirdžiai dirbo su lietuviais.

Germanto klaida buvo ta, kad jis per anksti atidengė savo kortas. Jis per anksti ir, galima sakyti, viešai ėmė rodyti savo neapykantą ir panieką rudiems okupantams. Nebesivaržydamas ir beveik nebesislapstydamas jis ėmė tikrais vardais vadinti nacius ir jų darbus. Tai, be abejo, pasiekė ir gestapo ausį. Jis man pats sakė, jog vokiečiai saką, kad "Germantas pasidavė lietuvių nacionalistų įtakai". Jis tai sakėdavo juokaudamas, bet vokiečiai nejuokavo...

Lietuvoje būdamas, vokiečių okupacijos metais, Germantas niekad nieko nekaltėjo, juo labiau nieknieko nedarė dėl nacionalsocialistų partijos organizavimo Lietuvoje. Nežinau, iš kur tą žinią ištraukė Stp. Vykintas.

Tai toks buvo "nacionalsocializmo apaštalas" Dr. P. Germantas Lietuvoje...

Vyt. Alantas.

Net ir miško gyvuliams nelaisvėje liūdna...

E KARDELINĖ IR K. SMILGEVIČIUS KONCERTUOJA CHICAGOJE LITERATŪROS ŠVENTĖJE.

Ateinantį sekmadienį, vasario 28 d., 3 val. 30 min., Lietuvos Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., — įvykstančioje metinėje literatūros šventėje dalyvauja poetas Bern. Brazdžionis, laimėjęs Rašytojų Dr-jos metinę premiją \$500,— kurios mecenatai yra Lietuvos Audiotorijos šeimininkai: J. Maliorius ir B. Pakštās, ir poetas L. Žitkevičius, gavęs Jaunimo literatūros premiją. Žitkevičius Chicagoje pasirodys pirmą kartą ir skaitys savo linksmos nuotaiikos eilėraščių.

Po iškilmingos premijų įteikimo dalies, specialų dainos ir muzikos koncertą pateiks iš Montrealo atvykstanti operos solistė E. Kardelienė ir pianistas virtuozas K. Smilgevičius, kuris Chicagoje bus pirmą kartą. Elzbietos Kardelienės ir Kazio Smilgevičiaus koncertai visur turi nepaprastą pasisekimą ir visos spaudos labai palankiai įvertinami.

E. Kardelienė, baigusi Lietuvos valstybinę konservatoriją, studijas gilino Romoje pas prof. Ghibaudo. Lietuvos operoje 14 metų buvo pirmiausių partijų solistė. Koncertavo Latvijoje, Estijoje,

Italijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Kanadoje ir JAV. Solistės programoje šį kartą numatyta 14 dainų ir arijų.

K. Smilgevičius, baigęs Kauno konservatoriją, studijas gilino Paryžiuje pas prof. Cortot. Koncertavo Lietuvoje, Paryžiuje, Vokietijoje, Kanadoje, JAV. K. Smilgevičius yra Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro sūnus.

Neseniai įvykęs Clevelande Kardelienės ir Smilgevičiaus koncertas kritikų įvairoje spaudu buvo gražiai įvertintas. — "Kardelienė puikiai parengta ir apgalvota programa atsilankiusius sužadėjo ir sujaudino. Lietuvos muzikų dainos buvo są nepaprastu jautrumu ir įsijautimu meistriškai išpildytos". LL. — "Pianistas K. Smilgevičius buvo tikrai vertingas E. Kardelienės partneris. Jis valdė instrumentą virtuosiškai". D.

Chicago lietuviams yra sudaroma reta proga išgirsti puikų koncertą ir kartu dalyvauti literatūros premijų šventėje. Visų vietų bilietai tik po \$1.50 iš anksto parduodami Lietuvos Auditorijoje. — Po koncerto paskutiniai priešgėvėniniai šokiai, griežiant Balio Pakšto kapelai. Laukiama gausių lankytojų.

ĮVAIRUMAI

Kęstutis Gardinas

○ Lozeraitis — akademikas.

Tarptautinė Laisvoji Mokslų ir Literatūros Akademijs Paryžiuje, kaip praneša "A. L. Balsas", min. St. Lozeraitį išrinko savo nariu.

○ Laisvės žvejų knyga ispaniškai.

Iš okupuotos Lietuvos pabėgusių žvejų Kublicko, Grišmanauska ir Paulausko nuotykių iš anglų k. išversti ir išspausdinti ispaniškai.

* Kiekvieną dieną JAV-ės procentų už paskolas sumoka 17½ milijonų dolerių.

○ Kauno miesto krepšinio komanda "Žalgiris" yra Sovietų Sąjungos krepšinio nugalėtojas.

AFL arba The American Federation of Labor turi (1953 metų rugpiūčio m. daviniais) 9.570.207 dirbančiuosius savo 'unijose.

Jos apima eilę statyboje dirbančiųjų, metalo specialistų, geležinkelių tarnautojų, laivų statytojų, šaltkalvių ir kitokių specialistų. Skyriai yra visose 48 Amerikos valstijose, taip pat Aliaskoje, Porto Rico, Havajuose, Kanalo zonoje ir Kanadoje. 1953 metais AFL šauktoje konferencijoje dalyvavo 713 delegatų. AFL vyriausią štabą sudaro pirmininkas, sekretorius — iždininkas ir 15 vicepirmininkų. Ta didelė unija turi visą eilę skyrių ir padalinii rūpintis specifiniais dirbančiųjų klausimais ir reikalais.

○ Amerikiečių žurnalo "Collier's"

spausdinama apie 3.000.000 egzempliorių.

○ Išsilblakęs profesorius.

Prof. J. G. iš Rhode Island universiteto policijos sulauktytas "be-spauzdžias" 70 mylių greičiu į val., kur tegalima važiuoti pusė tiek, teisiniai visai nesiorientavęs kas darėsi, nes buvo sukcentravęs mintis kitur.

○ 1975 metais, vadinas už 21 metų, JAV-se busi apie 85 milijonai registruotų automobilių.

○ Apie du milijonai jaunų žmonių kiekvienais metais pradeda dirbti JAV-se, ir apie pusantro milijono dirbančiųjų kasmet pasitraukia iš darbo ar miršta. Tuos duomenis praneša Twentieth Century Fund.

○ Ir tokių lakūnų esama.

Ponia M. E. Howard įdėtinę Woodland apylinkėse, Kalifornijoje. Staiga netoliese nusileido lėktuvas, iš jo išsoko lakūnas ir pribėgęs prie moters paklausė krypties į Sacramento miestą. Po to padėkojęs sėdo į lėktuvą ir nuskrido nurodyta kryptimi.

○ Drąsus dvasininkas.

"The New World", Nr. 6, Chicagos katalikų Archidiecezijos laikraštis skelbia, kad latvių kunigas tėvas Josef Butorovich Adamovich, klebonas Paryžiaus šv. Liudviko bažnyčios, neribotam laikui išvyko į Rygą. Tuo laiku bažnyčia bus uždaryta.

○ "Ufer", vokiečių iliustruotas žurnalas, paskyrė du puslapius su penkiomis didelėmis iliustracijomis žibalo magnatui p. Winthrop Rockefeller ir jo žmonai lietuvaitėi, ieškančiai skyrybų.

DETROITIEČIAI Į CHICAGĄ!

Jau penki metai, kai Detroito meno mėgėjų būrelis, vadovaujamas buvusios Valstybės Teatro Lietuvoje aktorės Z. Arlauskaitės — Mikšienės, turtingais patriotiniais veikalais, sultingai išsamiai pastatymu, žavėjo ir tebešildo detroitiečių širdis. Tai mūsų visų pasididžiavimas. Studentai, fabriku darbininkai, atitraukę nuo savęs poilsio valandas, pasišvenčia menui, ugdę lietuviybę.

Neseniai, didelėje ukrainiečių salėje turėjo: Inčiūros "Vincas Kudirka". Veikalas suvaidintas visų pasigėrėjimui. Nepasigailėta šiltų katūčių. Daugelis, ypatingai senieji Amerikos lietuviai, springo ašarose... Kaip išsilakys, kada pats vaidintojas, ubagėlis — Antanėlis, lietuviško rašto knygnešys, tarp susigvyveno su veikal istorine tikrove ir kaip pats sakosi: "Veiksmo metu prisiminė lietuviško rašto kova... O šiuo metu

lietuviškose mokyklose vaikams brukamas raudonasis komunistinis katekizmas. Ir taip nenoromis valdais, bet tikrovė priverčia vilią ir brukte išbruka ašaras".

Ir štai, kiekvienas Detroito lietuvis, sužadintas Kudirkos: "...kelkitės, kelkitės...", sutikęs Arlauskaitę, vis ragina: važiuokit, vežkit Vincą Kudirką, kur tik lietuvių esama, neaplenkite ir Lietuvos sostinės Amerikoje — Chicago!"

Neveltui, kalbos pasiekė mūsų žymų teatrą St. Pilką ir jis p. Arlauskaitę, su jos meno būreliu su Vincas Kudirka 1954 m. kovo mėn. 7 d. pakvietė į Chicago.

Vaidinimas įvyks Sokolų salėje. Pradžia 3.30 min. Tai ne eilinė detroitiečių iškyla. — Jie atiduos chicagičiams visą sielą, gražiausius tėvynės meilės V. Kudirkos perlus!

"...Tegu saulė Lietuvos dega mūsų širdyse..."

V. T — nas.

Mes mokomės angliskai

JULIUS SAKELĖ

Kalbėkim su "employer"

Jei nori gauti darbo, tai turi kalbėti su "employer", turi eiti į "employment office". Nuolat giridimi žodžiai. Ką jie reiškia? Mes lietuviškai pasakytum, kad "employer" yra samdytojas, o "employment office" yra "samdymo raštinė (kontora)". Iš esmės tai teisinga. Bet samdyti, angliskai reikia sakyti "hire". Tačiau šitas žodis angliskai nelabai gerai skamba. "Samdyti". Todėl vietoje samdyti, vietoje "hire", vartoja žodį "employ", kuris reiškia "panaudoti". Gi tu, t.y. tas, kuris yra panaudojamas, vadinasi "employee".

Svarbiausia — nesiginčyk.

"Above all, don't argue". Kaip gi tas čia išeina? Juk "above" reiškia "virš" arba "viršui". Gi "all" tai viskas. Taip ir išeina "virš visko". Lietuviškai pasakytum ne "virš visko", bet "svarbiausia".

Dabar pasakysim lietuviškai šitaip: "Aš mėgstu motiną, bet svarbiausia aš mėgstu dukterį". Angliskai bus gerai, jeigu pasakysim: "I like the mother, but above all I like the daughter". Kitas pavyzdys: "Nesakyk to mano tėvui, bet svarbiausia nesakyk to mano žmonai". Angliskai bus šitaip: "Don't tell my father, but above all don't tell my wife".

Don't get into argument?

Tas lietuviškai reiškia "neįsivelt į ginčą". "Argue" reiškia ginčytis. — "Nesiginčyk" — "don't argue". Aš nenoriu su tavimi ginčytis — I don't want to argue with you. Nesiginčyk su žmona "don't argue with your wife". Bet pats ginčas angliskai vadinasi "argument". Tokiu būdu sueiti į ginčą, įsivelti į ginčą, bus "to get into argument". "Niekada nesivelt į ginčą su savo uošviena". Angliskai "Never get into argument with your mother -in-law".

KERSTENAS PER TELEVIZIJĄ PRIMINĖ AMERIKIEČIAMS LIETUVĄ.

Kongreso narys Charles Kersten, Pabaltijo užgrobito aplinkybėmis tirti komisijos pirmininkas, vasario pradžioje kalbėjo per televiziją New York'e ir Washington'e. Atsakinėdamas ir paklauskimais apie Europoje ir čia pat iš liudininkų patirtus dalykus, Kerstenas pirmiausia kalbėjo apie dvasią, kuri skiepijama komunistinės mokyklos suole. Jis parodė per televiziją klausytojams sovietų mokyklų vadovėlį, kuriame giriamas Pavlik Morosov už savo tėvo išdavimą tik už tai, kad pastarasis buvo susitaupęs maisto atsargą savo šeimai.

Kalbėdamas bendrai apie šeimos padėtį sovietinėje sistemoje, Kerstenas nurodė, kad ten bandoma mažinti tėvo vaidmuo šeimose. Jis pastebėjo, kad per Pabaltijo užgrobito tyrinėjimus išryškėjo, kad šimtus tūkstančių iš tų kraštų išvežant į Sibirą tėvai buvo atskirti nuo šeimų.

Kerstenas pavyzdžiais paliustravo, kaip vyko Lietuvos, Latvijos ir Estijos užgrobitas, kaip sovietai ir jų pakalikai veikė po okupacijos, kad užsitikrintų tų kraštų kontrolę.

Kalbėdamas apie Molotovą ir sovietų apgavystės metodus, Kerstenas per televiziją parodė žemėlapi su Stalino, Molotovo ir Ribentropo parašais, kuriame nacių ir sovietų buvo sutartas Pabaltės padalinimas, maždaug tuo metu, kai Molotovas pasirašinėjo sutartį su Lietuva, užtikrindamas to krašto neliečiamybę ir nepriklausomybę.

Kerstenas toliau pabrėžė, kad dabartiniai sovietų užimtų kraštų valdovai, o kartu ir pačios rusų tautos valdovai kaip Višinskis ir kiti, neatstovauja žmonių valios, ir gali ateiti laikas, kad Jungtinės Tautos turės atsisakyti pripažinti tų tokiems kraštams.

Kas nori skaityti su jokia partija nesuristą laikraštį ir išgirsti objektyvų lietuvišką žodį visais svarbiausiais klausimais, tas skaity 8-10 puslapių laikraštį:

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" turi daug rimtų bendradarbių visose kontinentuose ir duoda daug žinių iš lietuviškosios bendruomenės ir visos žmonijos gyvenimo sričių.

Prenumerata: metams visur 6 dol., visose Amerikose — 5,50, Kanadoje — 5 doleriai. Už laikraštį galima mokėti dalimis — pusemečiais, ketvirtimis ir nuo to kaina nekinta.

NAUJAI ATVYKĘ "NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ" gauna bargan ligi jie gauna darbo ir užsidirba.

ADRESAS: "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA",

7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

UNIVERSAL RESTAURANT LIETUVIŠKA VALGYKLA

750 West 31st Street

Yra visuomet atidaryta: dieną ir naktį, per visas 24 valandas.

LIETUVIAI PASAULYJE

Australijoje

— Buvęs "MP" redaktorius ir rašyt. J. Žukauskas, Australijoje, persikėlė iš Sydnejaus į Melbourną ir čia dirbs teisinį darbą advokato įstaigoje.

Vokietijoje

— Vasario 16 d. proga Memingene lankėsi vysk. Padolskis ir Vliko pirm. kun. M. Krupavičius. — BALFo įstaiga Vokietijoje persikėlė į naujas patalpas ir dabartinis adresas yra šis: U. L. R. F. A. 12-b München 27, Schönbergstr. 9/11. Germany. Įstaigoje šiuo metu dirba: Izidorius Ruginius — įgaliotinis ir šalpos skyriaus vedėjas, dr. A. Rukša — emigracijos skyriaus vedėjas ir p. Kairienė — mašininkė.

— Memingeno Vargo mokykla paminėjo Vasario 16 d. Vedėja Vykingienė papasakojo apie šios dienos prasmę, mokiniai pasakė patriotinių eilėraščių ir padainavo dainų. Juozas Valakas iš Brooklyn, kaip ir kasmet, taip ir šįmet, atsiuntė mokyklos vaikams dovanų — saldainių.

J. A. Valatys

Jonas ir Ramutė Krivickai, gv. Rochesteryje, JAV, surinko 41 dol. Memingeno Vargo mokyklai ir vedėjai. Pinigus per BALFą pasuntė Care siuntiniais.

LOS ANGELES, CALIF.

"Viską darysiu, kad tik Lietuva greičiau išsilaisvintų iš komunistų vergijos," — rašė sen. W. Knowland ALT-bos vietos skyriui Vasario 16-sios proga. Puikus linkėjimus prisuntė kitas steito sen. T. Kuchel, o telegrama kolonijos lietuvių sveikino Vice-Prezidentas R. Nixon. Miesto burmistras

Norris Poulson buvo priėmęs delegaciją, susidedančią iš konsulo J. J. Bielskio, ALT-bos vietos skr. pirm. Ch. Lukšio, sekr. L. Valiuko ir lietuvių — Ph. Savickaitės ir D. Pulkauninkaitės. Ta proga kaip tik ir paskelbė vasario 13 d. Los Angeles mieste "Lietuvos Respublikos Dieną", išleisdamas puikią proklamaciją. Apie šį įvykį rašė miesto dienraštiai ir buvo įsidėję nuotraukų. Pačiam paminiui kiek sutrukdė nepaprastai didelis lietus. Bet, neatsižvelgiant į tai, susirinko vasario 13 d. ir Patriotic salę nemaža lietuvių ir suaukojo Lietuvos vadavimo reikalui virš 600 dol. Ypač pagirtini vietos studentai, kurie ir bendrame paminėjime ir iškilminguose pietuose dalyvavo organizuotai, o Lietuvos vadavimo reikalui paaukojo 20 dol. iš savo kasos. Iškilmingų pietų metu sekandį dieną puikią kalbą pasakė Kalifornijos Universiteto prof. Dr. M. Graham. Apie šį paminėjimą Ambasador viešbutyje rašė abu didieji miesto dienraštiai (Los Angeles Times ir Examiner), gi Los Angeles Times buvo įsidėjęs ir nuotrauką.

— Kovo mėn. 14 d., sekmadienį, tuoj po sumos parapijos salėje šaukiama ALB vietos apylinkės susirinkimas 1954 veiklos planui priimti. Apylinkės valdybai vadovauja J. Uzdavinys, o kiti valdybos nariai: Dr. K. Alminauskis, Dr. P. Pamataitis, L. Valiukas ir V. Varnauskas.

— Kovo mėn. 14 d., sekmadienį, tuoj po sumos parapijos salėje šaukiama ALB vietos apylinkės susirinkimas 1954 veiklos planui priimti. Apylinkės valdybai vadovauja J. Uzdavinys, o kiti valdybos nariai: Dr. K. Alminauskis, Dr. P. Pamataitis, L. Valiukas ir V. Varnauskas.

DIENOS

Speciali prenumeratos kaina tik naujai užsisakantiems!

Norėdamas gauti "LIETUVIŲ DIENOS" reguliariai, rašyk: "LIETUVIŲ DIENOS", 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

PsL 4 LAISVOJI LIETUVA

Viena seniausių draudimo istaigų Chicago
 pietvakariuose
One World Insurance Agency
 Paskambinkite telefonu galima susikalbėti lietuviškai
 Ši organizacija yra po priežiūra Charles P. Kal
 Valandos: Pirmadi., antradi. ir ketvirtadi. — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro
 Val. vakaro paskambinti ir išstadi. nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.
 6322 So. WESTERN AVE. — TELEF.: PROSPECT 6-3162 — 5163

TROOST-PACHANKIS MONUMENTS

6819 — 21 So. WESTERN AV.
 Tel.: GROVEHILL 6-3745

JOHN W. PACHANKIS (PATCH)
 Vice-President
 VIENINTELIS LIETUVIS
 VISOJE CHICAGOJE, KURIS STATO PAMINKLUS.
 RADIO PROGRAMA ANTRADIENIAIS
 8 val. vakare (Saltimiero).

MODERNIŠKA KIRPYKLA

Savininkas W. REKASIUS,

752 West 33rd Street (prie Halsted gatvės).
 Darbas atliekamas labai svarioji kirpyklos patalpa ir geriausia, —
 pagal kiekvieno mūsų tautiečio skonį ir pageidavimą. Kainos žemos.
 Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro.
 Šeštadieniais — nuo 9 val. ryto, iki 6 val. vakaro.
 Trečiadieniais — uždaryta.

Telefonas: Victory 2-8770.
 UŽEIK IR PATS IŠTINKINK.

JOSU GROZIS
 PRIKLAUSO NUO
 GRAŽIAI IŠVALYTO RŪBO!
MARTIN WIDRA

Siuvejas
 3541 S. Halsted St.

TEL: Yards 7-6035.

Siuva naujus drabužius, persiūva, pa-
 taiso ir išvalo senus. Priima valymui
 drabužius ir baltinius.
 Ten pat galima gauti įvairių knygų
 paskaitymui į namus ir yra
 lietuviškos spaudos kioskas.

**CHAS. LUKSIS
 REAL ESTATE**

MORTGAGES,
 INSURANCE,
 NOTARY PUBLIC
 2502 West Pico Blvd.
 LOS ANGELES 19, CALIF.
 Telef.: REpublic 8278.

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
 Mūsų bendrovės laikomi pinigai Federalės valdžios apdrausti
 iki 10,000 dolerių.

**Midland Savinąs
 AND LOAN ASSOCIATION**

4038 Archer Avenue — Tel.: LAFayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuosim.

LIETUVIŠKA DUONA

ir įvairius kepsnius kepa iš tremties atvykęs patyręs
 Lietuvoje kepijas — specialistas

ALEKSAS GAIDJURGIS

STAR BAKERY

ADRESAS: 738 W. 31 ST.

LIETUVIŠKA ISTAIGA.

Atidarykite dabar taupymo sąskaitą

Sąskaitos yra draustos J. A.
 iki \$10,000. —

Ką šiandien Atidėsite,
 Tą Lietingoj Dienoj
 Turėsite!

MES MOKAME
 3% DIVIDENDŲ.

Crane Savings and Loan Ass'n

B. R. Pietkiewicz

(PETKEVICIUS)

PREZIDENT, MANAGER

2555 W. 47th St. LAFayette 3-1083

CHICAGO, ILLINOIS.

Turime pardavimui namų, biz-
 nių, farmų įvairia kaina ir įvai-
 riose vietose Toronto ir visoje
 Ontarijos provincijoje.

Visas informacijas suteiks vel-
 tui

DR. J. KAŠKELIS

575 Queen Str. W. Toronto,
 R. TESLIA REAL ESTATE.

Tel.: EM 8-2646;

Namų tel.: KE 7536.

RADIO ir TELEVIJOS

PARDAVIMAS ir PATAISYMAS

4170 S. ARCHER AVENUE

Telefonas: BISHOP 7-1045.

JAUKUS LIETUVIŠKAS

RESTORANAS IR VALGYKLA.

billiardas ir stalo tenisas. Įvairūs

gėrimai, šalti ir šilti užkandžiai.

Trentinių mėgstamiausia vieta.

Erdvi salė

įvairiems parengimams

JONAS BUDRIKAS

1442 So. 49th CT., Cicero 50, Ill.

Tel.: TOWndal 3-9472.

Draugai ir sau sveikatos knyga

vadovas:

BUKITE SVEIKI

Ją parašė ir jau išleido Dr. Biežis.

Šioje knygoje aprašoma suprantama

lietuvių kalba svarbieji sveikatos iš-

laikymo dėsni: KAIP BŪTI SVEI-

KU IR ILGAI GYVENTI.

Ši svarbi knyga privalo rasti kiek-

vienoje lietuvių šeimoje.

Kaina tik 2 doleriai su pristatimu.

Tuoju užsisakykite.

Užsakymus siųskite knygos auto-

riui:

Dr. S. Biežis,

3241 W. 66 Place,

Chicago 29, Ill.

Telefonas: REpublic 7-7868.

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West. Cermak Road

VAL: 1-3 popiet ir 7-8 val. vak

Trečiadi ir sekmd ofisas uždarytas

Šeštadi tik nuo 1-3 val. popiet.

Tel. ofiso: VI 7-6583, rez. Re. 7-7868

Rezid. 3241 W. 66th PLACE.

AUTOMOBILIŲ PATAISYMAS

Motorams keičiami guoliai, žiedai, šleifuojami vožtuvai, grėžiamų ci-

linderiai, tekinami alkūniniai velenai, taip pat atreguliuojami (tu-

ne-up) motorai. Išvalomi (oboil out) karborateriai. Sutvarkoma

elektrinė ir vairavimo sistemos. Perdurbama stabdžiai, transmisij-

os, diferencijalai, keičiamos sankabos (clutch) ir kitos dalys. At-

liekami dideli ir mažesni lygintimo ir dažymo darbai. Mašina pa-

imama iš katastrofos (accident) vietos ir sutvarkomi reikalai su

insurance. — GARANTUOTAS IR SAŽINGAS DARBAS.

Dirbtuvė atidaryta nuo 8:00 val. ryto iki 9 val. vakaro.

M. ČESAS, A. STANEVIČIUS

1835 CANALPORT AVENUE.

Telef.: dirbtuvės SEley 3-2146, namų KENwood 8-3092.

SVEIKĄ IR ŠVIEŽIĄ MAISTĄ VISADA GAUSITE

— Br. ir A. BALIU —

ĮVAIRIŲ MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVEJE. —

ŠVIEŽI MESA ir JOS GAMINIAI.

Įvairūs delikatesai, vietiniai ir užsienio. Lietuviški sūriai, dešros.

Valkams žaislai ir kiti reikmenys.

Paskambinus užsakymai paruošiami iš anksto — parengimams, sei-

moms ir pavieniams.

4544 So. CALIFORNIA AVE. TELEF.: LA 3-9795.

Visada sąžiningas patarnavimas.

A. R. JUNIEVICZ ir SŪNUS

3317 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, Ill. Telef.: YArds 7-6266.

LIETUVIŠKA

Laikrodžių ir Brangenybių

KRAUTUVE

Didelis pasirinkimas įvairių žiedų, dovanų įvairioms progoms.

Ten pat taiso europietiškus ir vietos gamybos laikrodžius.

Kainos yra labai žemos, o darbas atliekamas labai sąžiningai.

Užsik ir pats išitink.

**JUZEFA IR VIKTORAS
 ŠIMAIČIAI**

REAL ESTATE BROKERS —

NOTARY PUBLIC —

INSURANCE

INCOME TAX SERVICE

4241 So. Maplewood Ave.

Chicago 32, Illinois

Telef. Bishop 7-3340

V. ŠIMKUS

STATYBŲ KONTRAKTORIUS

— Stato naujus namus pagal sutar-

tį. Didelis planų pasirinkimas. Atlie-

kami remonto darbai.

4645 So. Keating Ave.

Telefonas: REliance 5-8202.

Skambinti nuo 6 val vakaro.

Televizija

Radio ir Fonografai

10% nuolaidos su šiuo skelbimu.

GARANTUOTA — ISSIMOKEJIMAL

APARATŲ SUTAISYMAS

dirbtuvėse ir namuose atliekamas

prityrusių inžinierių.

Sąžiningas ir geras patarnavimas

garantuotas.

DAINA

TELEVISION

sales-service

3130 So. Halsted St. —

TELEF.: DANUBE 6-6887

KRAUTUVE ATDARA:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais —

nuo 9 — 9 val. vak

Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak

DAINA

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

3524 So. Halsted St.

Jonas Karvelis

3249 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

Tel.: YArds 7-0677 ir Tel.: DA. 61136

Didžiausias pasirinkimas: siuvamų mašinių, Radio aparatų, įvairių

svetainių laikrodžių, įvairiausių lietuviško meno išdirbinių, Lietuviš-

kų knygų, žurnalų ir laikraščių.

HARMONY MOTORS, Inc.

Kviečia Jus atsilankyti į naujai perorganizuotą, grei-

čiausiai augančią

Lietuvišką Automobilių Prekybą

GERESNĖS MAŠINOS už žemesnes kainas!

5805—07 S. Western Av. Tel.: REpublic 7-6480.

SAVI PAS SAVUS!

NAUJAKŪRIO KIRPYKLA — SKRIPKAUSKAS

4352 S. Western Ave. (Brighton Parke)

Darbas atliekamas sąžiningai, pagal kiekvieno pageidavimą.

Darbo valandos: Kasdien nuo 9 iki 7 val.

Šeštadieniais: nuo 9 iki 6 val.

Gerai kalbos negalima išmokyti be geros gramatikos.

PERFECT ANGLIŠKAI MOKESI — GERESNĖ DARBĄ TURĖSI

Todėl skubėk įsigyti:

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA LIETUVIAMS

192 PUSLAPIAI — 2 DOLERIAI

Pareikalavimus ir pinigus siųsti: "LL" 3157 So. Emerald Ave,

Chicago 16, Ill.

PERKANT — PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ KREIP-

KITĖS Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL ESTATE

& BUSINESS BROKER

1335A Dundas St. W., Toronto OL 8443 — OL 844

Mes patarnaujame teisingai, skubiai, savo kalboje.

\$ 500 — \$ 1.500 — galite gauti per mūsų biurą, tik už Jūsų parašą,

be žirančių, jei Jums trūksta pinigų įmokėjimui perkant namą.

Mūsų prityrę teisininkai pigiai

KĄ JIE DIRBA

SKAUTAI VALDO CICERO

Pereitą savaitę Amerikos skautai atšventė savo 44 metų jubiliejų. Ypatingai šią sukaktį paminėjo Cicero skautai, išstatydami parodą ir perimdami miesto valdžią vienai dienai.

Miesto vadovybė pastebėjo, kad jaunimas, o ypač skautai domisi politine santvarka. Tad ji nutarė parodyti, kaip miestas yra tvarkingas. Prezidentas pasiūlė skautų vadams, kad skautų savaitės pradžioje jie atsiųstų skautus į įvairias valdžios vietas.

Sausio dvidešimt pirmo vakare šešiolika, draugininkų paskirtų, skautų susirinko aptarti ateinančių jubiliejų ir paskirti skautus į valdžios vietas. Pirmą buvo išstatyti kandidatai į įvairias vietas, o tada slapto balotu buvo išrinkti atstovai. Miesto prezidento vieta atiteko septyniolikmečiui — Jim Cady. Miesto prokuroro vieton buvo išrinktas lietuvis Gabrielis Gedvila, atstovaujantis Mindaugo Draugovę.

Vasario pirmos dienos ryte, miesto prezidentas, policijos viršininkas, sekretorius, teisėjas ir prokuroras buvo atleisti iš mokyklų ir pasiųsti į WGN radijo stotį. Ten

Išsikūrė Moksleivių Tautinis Ansamblis

Kad išlaikius mūsų priaugančią kartą lietuviška, kūrybinga ir veiklia, Chicago moksleivių tėvai, susibūrę į Mokyklos Bičiulius suorganizavo Moksleivių Tautinį Ansamblių.

Moksleivių Tautinis Ansamblis, po paskutinio savo organizatorių ir meno vadovybės posėdžio, skelbia pradėjęs tautiniai labai svarbią darbą.

Kviečiami priklausti visi pradžios ir aukštesnių mokyklų moksleiviai. Registruotis pas Šv. Jurgio (Bridgeport), ir Šv. Kryžiaus (Town of Lake) liutuanistikos mokytojus ir pas šiuos moksleivius: Alf. Baleišį, 5649 So. Paulina St. Tel. GRovehill 6-5378 ir pas Lili-

je užrekdavo programėlę, paaiškinančią apie skautų tikslą ir veiklą.

Pagaliau atėjo vasario aštunta diena. Devintą iš ryto į savivaldybės namus susirinko naujieji "viršininkai". Susipažinę su aukštisiais pareigūnais, jie tuoj perėmė jų pareigas ir įsitraukė darbą. Miesto prezidentas su savo plunksna pasirašinėjo aktus, išdėstė ninkas skaičiavo pinigus, o teisme teisėjas su prokuroru išklaušė 57 bylas.

Atėjo pietų laikas ir visi šešiolika buvo nuvežti į tarptautinį Rotary Klubą naujais policijos lizdiniais. Ten juos pagerbė Cicero bankininkai, — Morton High School direktorius ir kiti klubo nariai.

Diena baigėsi ir kiekvienas su savo įspūdziais grįžo į savo draugoves. Bet svarbiausiai, jie parodė kitiems, kad Amerikos jaunomėnė interesuojas ne tik beisbolu ar muštynėmis, bet ir svarbesniais klausimais. Tai tikimės, kad laikui tėjus, ji drąsiai galės perimti atsakingiausias vietas.

Zilvytis.

ŽINIOS iš KANADOS

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS MONTREALYJE.

Š. m. vasario mėn. 14 d. įvyko Vasario 16 Nepriklausomybės šventės minėjimas, į kurį susirinko apie 1000 žmonių; Minėjimas praejo labai gražiai ir geroje nuotaikoje. Iš svečių dalyvavo Montrealio miesto ir kitų tautybių organizacijų atstovai, kurie pasakė tai dienai pritaikytas kalbas.

Šventės minėjimą surengė K. L. B. Montrealio Apylinkės V. ba. Minėjimą gražiai pravedė Apylinkės P-kas P. Balzaras.

Labai keista, kad po šio minėjimo, kuris, rodos, turėjo apimti visus lietuvius, išskiriant tuos, kurie nebenori jais būti, š. m. vasario 21 d. buvo surengtas kitas Vasario 16 minėjimas. Šį minėjimą surengė Kanados Lietuvių Tarybos Montrealio skyrius su Šv. Kazimiero parapija. — Rengėjai, taip pat, kvietė įvairius atstovus bei kalbėtojus net iš JAV.

Prie ko einama? — LAS Montrealio skyriaus nariui Petruui Markauskui š. m. sausio mėn. 30 d. sukūrusiam šeimos židinį, linkima daug laimės ir pasisekimo naujame gyvenimo bare.

LIETUVOS KONSULO JIESKOJIMAI

PETRU LIENĖ (Venckaitė) Ona, gimusi Bokštų kaime, Kvedarnos valsčiuje, Tauragės apskr., atvykus Amerikon tuoj po I karo.

NAVICKAS KAZYS (Charles), ar jo vaikai — prieš karą gyvenę Cleveland, Ohio. Navickui ar jo vaikams priklauso Antano Navicko palikimų dalis.

Patys arba apie juos žinantieji malonėkit pranešti. Lietuvos Konsulatui 6147 So. Artesian Ave., Chicago 29, Ill. Tel.: REpublic 7-8334.

Ji eina Moterų Kat. D-jos Montrealio skyriaus sekretorės pareigas. Nors ji turi užtekinai darbo savo tiesioginėse pareigose, bet visada ir visiems uoliai padeda. Ją pamatysi šeimininkaujant įvairiose partijose, krikščionose, vestuvių pokyliuose, pasilinksminimų bufetuose ir t. t.

Ypatingai jai yra dėkingas LAS Montrealio skyrius, nes be šios mergaitės beveik nė vienas LAS parengimas neapsiejo. Tik gaila, kad prieš kelias savaites ją ištiko didelis lūdesys. — Jungtinėse A. V-se mirė jos mylimas tėvelis.

LAS Montrealio Skyriaus Valdyba jai reiškia gilius užuojautos. Skyr. V - ba.

SPORTO KLUBAS "TAURAS"

LAS Montrealio skyriaus suorganizuotas sporto klubas "Tauras" — iš LAS žinybos yra išėjęs. Bet jam sėkmingai vadovauja — LAS Montrealio skyriaus narys p. J. Narbutas.

Sporto klubas "Tauras" kultuoja daugiausia krepšinio sportą.

Šiuo metu Montrealyje eina pirmenybių rungtynės. "Tauro" vyrų krepšinio komanda yra visiškai rimtas kandidatas savoje klaseje į Montrealio meistrę.

Prie klubo veikia ir jaunių komanda. Jauniai šiais pirmais metais dalyvavdami pirmenybėse laimėjo 4 rungtynes ir tiek pat pralaimėjo. Savoje grupėje atsidūrė 3-je vietoje.

Iš pirmenybėse dalyvaujančių jaunių komandų, mūsiškiai yra jauniausi. Vadinas — gerai. Sekmės ir ryžto.

P. B.

UŽGAVENIŲ BLYNAI

Chicago jūros skautų "Kpt. M. Kukučio" laivas ir Chicago jūros skautų "Zuvėdros" valtis šį penktadienį, vasario 26 d., 8 val. vak. Marquate Parko parapijos saleje ruošia nuotaikingą užgavėnių blynų vakarą.

Linksmos skautiškos — jūreiviškos dainos, muzika ir šokiai. Kviečiami visi jūros skautų-čių draugai atsilankyti.

DRAMOS STUDIJA TĖSIA SAVO DARBĄ.

Šį sekmadienį 12 v. p. p. Dramos Studija vėl tęsia savo darbą Alice Stephens studijos patalpoje, 410 S. Michigan Ave.

Studijos klausytojai bendradarbiauja "LIETUVIŲ TEATRO" - patalpose Suzinoti galima telefonuojant Studijos Seniūnui Juozui Laurušoniui, FR 6-0036, nuo 6 val. vak. Nauji klausytojai kviečiami.

Geriausios sąlygos — žemiausios kainos

BRIDGEPORTO PREKYBOS CENTRAS

Major Home Utilities

3207-09 So. Halsted St. Tel. CALumet 5-1442 ir CALumet 5-1474

DĖL KRAUTUVĖS PATALPŲ REMONTO —

Visiškas prekių išpardavimas!

Kreipkitės į pardavėją lietuvi Alfonsą Kavaliauską.

PIRKITE DABAR — SUTAUPYSITE SAVO PINIGUS!

Krautuvė atdara: Firm. ir Ketv. nuo 9:30 iki 9:30 val. vakaro.

Kitomis dienomis — nuo 9:30 iki 6 val. vakaro.

SEKMADIENIAIS — nuo 11 val. ryto iki 5 val. vak.

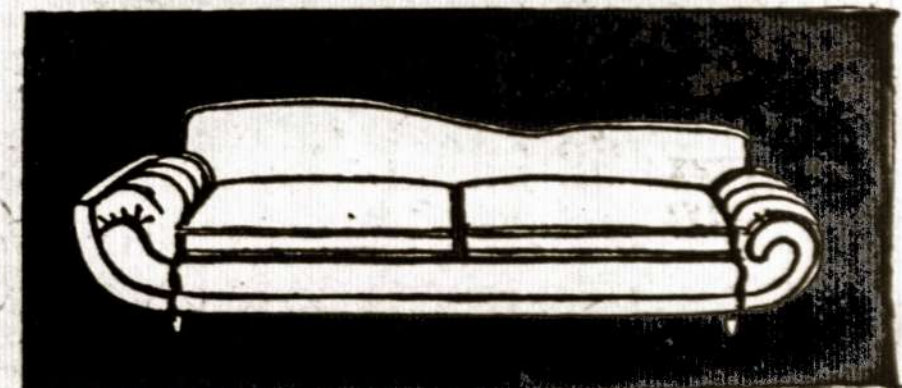
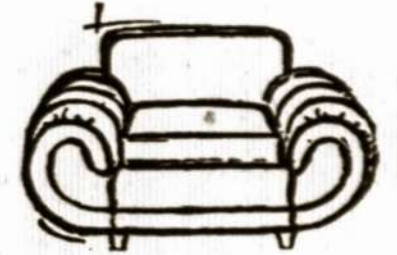
PIRKDAMI NEMOKATE TAKSU!

Visiškas

prekių

išparda-

vimas

JONAS KANIS

MALONIAI

KVIEČIA

ATSILANKYTI

ir PAMATYTI

Botany Brand "500"

Tailored by Daroff

Kostiumai

Paltai

100% VIRGINIA VILNOS

— DVIGUBAI AUSTA —

LABAI STIPRI

MEDZIAGA.

BEN STAR

KRAUTUVĖJE

DIDELIS PASIRINKIMAS, PASKUTINĖS MADOS VYRAMS IR MOTE-RIMS GRAŽIŲ RŪBŲ.

4630-32 So. Ashland Ave. Tel. YArds 7-3900

20 savaičių išmokėjimui be procentų!

LIETUVIŲ AUDITORIJA

3133 SOUTH HALSTED STREET

Telefonas: VICTORY 2-6172

CHICAGO, ILLINOIS

Sekmadienį, š. m. vasario mėn. 28 dieną, 3:30 valandą po pietų

Rašytojų Draugijos už geriausią 1953 metų literatūros kūrinį

Lietuvių Auditorijos skirtos premijos

ITEIKIMAS — KONCERTAS!

Dalyvauja laureatai: Bernardas Brazdionis, L. Žitkevičius,

Liet. operos solistė E. Kardelienė

ir piano virtuoza K. Smilgevičius.

Svečių patogumui skirtos visos Lietuvių Auditorijos patalpos.

B. Pakšto orkestras. Apatinėj svetainėj Žemaičių kapela. Šilti

ir šalti užkandžiai.

Staliukai užsisakomi iš anksto. Įėjimas \$1.50.